

Het zand van Fabro in het Bonnefantenmuseum. Crisis of overgang? Studium Generale sombert de komende drie weken over de hedendaagse kunst. Zie pagina 7 (foto Philip Driessen)

Fusie Reed Elsevier en Kluwer vraagt om gezamenlijk strijdplan UB's Universiteitsbibliotheken vrezen forse prijsverhogingen tijdschriften

De Nederlandse universiteitsbibliotheken zijn bang dat de fusie tussen de twee grote uitgevers Reed Elsevier en Wolters Kluwer hen in financiële problemen zal brengen. Zij vrezen forse prijsverhogingen van wetenschappelijke tijdschriften en databanken en willen daarom gezamenlijk de strijd tegen het grote concern aanbinden.

De universiteitsbibliotheek van de Universiteit Maastricht geeft per jaar twee miljoen gulden uit aan wetenschappelijke tijdschriften. Als de jaarlijkse prijsstijging van tien tot vijftien procent de komende tijd doorzet, zal hetzelfde abonnementspakket de UM over zo'n zes jaar het dubbele kosten. En de kans is groot dat de prijzen zo hard of zelfs nog harder zullen gaan stijgen, want door de fusie heeft het concern een monopoliepositie op het gebied van wetenschappelijke uitgaven gekregen.

"Die prijsstijgingen kunnen wij niet beta-

len", legt J. Gilbert uit. Hij is bibliothecaris in Maastricht en vice-voorzitter van het universitaire samenwerkingsverband UKB. "De budgetten van de UB's groeien niet meer. Hier in Maastricht hebben we al heel wat abonnementen op moeten zeggen. Bijvoorbeeld bij geneeskunde waar men de meeste en de duurste tijdschriften heeft. Sommige vakgroepen zijn daar niet blij mee, maar de grens is bereikt. De bibliotheekbegroting van die faculteit mag niet verder stijgen. Die geluiden horen we ook in het academisch ziekenhuis."

Het probleem is dus niet nieuw, maar wordt door de fusie van Reed Elsevier en Wolters Kluwer op scherp gezet. Zeker nu de twee uitgevers ook nog hebben aangekondigd dat zij een groot deel van hun winst uit de elektronische tijdschriften en databanken willen halen. Dat betekent dat de universiteiten ook daarvoor nog eens flink in de buidel zullen moeten tasten. "Daar trappen we niet in", meldt Gilbert strijdlustig. Het overlegorgaan UKB, waarin niet alleen de universiteitsbibliotheken, maar ook de Koninklijke Bibliotheek en de bibliotheek van de Koninklijke Nederlandse Akade-

mie van Wetenschappen samenwerken, beraadt zich dan ook op dit moment. "Wij gaan niet klakkeloos mee met de prijsverhogingen. Misschien kunnen we een consortium vormen en zo tot redelijke prijsafspraken komen." Levert dat niets op, dan zouden de universiteiten in eigen beheer tijdschriften kunnen uitgeven of de kleinere uitgevers wat selectiever steunen.

Niet alleen in landelijk verband, maar ook binnen de UM staan de prijsstijgingen van de wetenschappelijke tijdschriften op de agenda. Niet alleen door de recente fusie, maar ook door de momenteel erg hoge dollarkoers. De Maastrichtse bibliothecaris bereidt hierover een notitie voor. "De hele zaak is nogal ingewikkeld omdat wij de tijdschriften niet alleen kopen en lezen, maar er ook in schrijven en voor die artikelen weer punten krijgen die meetellen in de beoordeling van een onderzoeksgroep. Maar misschien moeten we eens kritisch naar de prijzen kijken en ons afvragen of die nog wel redelijk zijn, gezien de beperkte middelen."

Riki Janssen

Tweedekans student heeft op universiteit minder succes

Studenten die langs een omweg naar de universiteit komen, slagen veel minder vaak dan degenen die direct na school gaan studeren. Het slechtst gaat het met de deeltijdstudenten: ruim de helft vertrekt zonder diploma. Bij de voltijders overkomt dat maar een kwart van de studenten. Vorige week presenteerde de vereniging van universiteiten (VSNU) cijfers voor het eerst complete, 'eerlijke' cijfers over studietempo en slaagkansen bij de universiteiten. Uit een nadere analyse van deze cijfers blijkt dat deeltijdstudenten, vaak werkend en al enkele jaren ouder, op de universiteit nog al eens vast te lopen. Zo had van jaargang '88 na acht jaar pas achtendertig procent van de eerstejaars een bul. Meer dan de helft van de eerstejaars had op dat moment al afgehaakt. Ook mensen die met een hbo-diploma alsnog naar de universiteit gaan, blijken lang niet altijd succesvol. Wie het volhoudt, doet - dankzij vrijstellingen - doorgaans twee jaar korter over de studie dan vwo'ers. Maar toch vertrekt ook veertig procent van de hbo'ers zonder universitaire bul. Dat is twee keer zoveel uitval als bij de standaard-student. (HOP)

In verband met de herfstvakantie is er volgende week geen Observant. Observant 9 verschijnt op 30 oktober

3

Zappa-fans richten studentenvereniging op

6

Bericht uit het buitenland: "Kun je die M-16 en die patronen even van mijn stoel halen?"

9-12

Hazing across the borders

18

Sport: zoeken naar harmonie in jezelf

20

Knippen en knijpen bij kapsalon Sing's

2 *Samenwerking economische faculteiten LUC en UM gaat geld kosten*

Aanbeveling commissie: zachtjes aan, dan breekt het lijntje niet

Er liggen goede mogelijkheden voor samenwerking tussen de economische faculteiten van Diepenbeek en Maastricht. De onderwijsprogramma's overlappen elkaar niet veel en vullen elkaar hier en daar zelfs aan. De samenwerking dient echter, gezien de grote cultuurverschillen, zeer geleidelijk ontwikkeld te worden. En wil zij werkelijk van de grond komen, dan moet er geld bij. Dat schrijft een commissie van vertegenwoordigers der beide faculteiten en onafhankelijke deskundigen.

Het rapport van deze (sub)commissie is opgesteld in opdracht van de gemeentelijke Vlaams-Nederlandse commissie die een mogelijke fusie tussen het Limburgs Universitair Centrum en de Universiteit Maastricht onderzoekt. Waar de signatuur van beide instellingen over het algemeen nogal uiteenloopt en er in het onderwijsaanbod dus weinig overlap bestaat, vreesde de Vlaams-Nederlandse commissie dat dat bij de economische faculteiten wel eens anders zou kunnen liggen. Het gaat

hier immers om volwaardige en flink uit de kluiten gewassen faculteiten, die elk een volledig onderwijsprogramma draaien. De subcommissie werd dus in het leven geroepen om te kijken hoe het zit met die overlap, en om na te denken over de 'accenten' die kunnen worden aangebracht bij een toekomstig samengaan van LUC en UM. Een nogal voorzichtig geformuleerde opdracht, inderdaad, maar een die geheel in stijl is met het delicate karakter van de besprekingen tussen de economiepartners. Die lieten immers, naar aanleiding van de eerste fusiegeruchten, al eerder via dit blad weten het heel goed zonder elkaar te kunnen stellen. De subcommissie werd daarom relatief zwaar bemand: de twee decanen van de economiefaculteiten, Van Witteloostuijn en Van Looy, aangevuld met twee externe economen, de Gronings prof. J. Bouma en de Naamse prof. Ch van Wymeersch.

Hakken

Het rapport van de commissie opent met een serie 'uitgangspunten' die doen vermoeden dat de hakken stevig in het zand staan. Zo is vastgelegd dat er geen sprake zal zijn van een fysieke fusie. De twee faculteiten blijven op twee plekken gehuis-

vest, in Maastricht en in Diepenbeek. Ook de omvang van het personeel dient ongemoeid te blijven. De enige concessie die men op voorhand doet behelst dat een enkel specialisme op één locatie zal worden beoefend, zodat de betrokken medewerkers ook daar zullen worden ondergebracht.

Verder tilt men niet te zwaar aan de mogelijke overlap in de curricula. Die zal zeker in de basis van de opleidingen onvermijdelijk zijn, heet het, om de toegang tot de rest van de opleiding en eventueel tot een post-academische variant, mogelijk te maken. Maar, zo klinkt het ietwat sussend, waar overlap te vermijden is, zal getracht worden die te minimaliseren. Het omgekeerde is geboden waar het eenieders unieke sterke punten betreft: de complementariteit moet juist gemaximaliseerd worden. Tenslotte is duidelijk vastgelegd dat niet getornd mag worden aan de bevoegdheden van de normale facultaire organen. Aan beide zijden van de grens hecht men eraan dat samenwerkingsvoorstellen het gebruikelijke bestuurlijke- en inspraakcircuit doorlopen. Waarmee de subcommissie overduidelijk maakt geen trek te hebben in eventuele overvalscenario's van de universiteitsbesturen.

Het vervolg van het rapport geeft

een schets van de beide faculteiten, hun overeenkomsten en verschillen. Om te beginnen valt de omvang op. Economie in Maastricht is groter. Zelfs zonder internationale bedrijfskunde, fiscale economie en econometrie herbergt de UM-faculteit 1600 studenten tegenover Diepenbeek circa 1150.

Qua didactiek is er ook nogal wat onderscheid. De Vlaamse studenten worden strakker begeleid, zeker in het begin. Toch is er kennelijk geen sprake van een straffe drilcultuur. De faculteit in Diepenbeek kent nogal wat variatie aan werkvormen, schrijft de commissie, en werd twee jaar geleden nog gecompimenteerd door een visitatiecommissie omdat zij het probleemoplossend vermogen van de studenten zo goed zou ontwikkelen.

Inhoudelijk blijken er forse verschillen te zijn. Waar men bij het LUC zeker in de eerste jaren een breed programma aanbiedt, met sociaalwetenschappelijke disciplines als psychologie en sociologie en ook veel talenonderwijs, is het Maastrichtse curriculum van meet af aan veel economischer van aard. Verder kent men in Diepenbeek richtingen die hier niet bestaan: een opleiding tot handelsingenieur en een tot han-

(Lees verder op pagina 5)

Sportkaarten populairder dan ooit

Het aantal sportkaarten dat de afdeling lichamelijke vorming en sport (LV&S) dit jaar heeft verkocht, ligt ongeveer zeventig procent hoger dan vorig jaar. Woensdag waren er al 3376 kaarten uitgegeven en hoofd studentenzaken L. van Coppenolle verwacht dat er nog meer de deur uit zullen gaan.

Volgens Van Coppenolle zijn er een aantal factoren die de enorme stijging kunnen verklaren. Een betere prijs, een gewijzigd programma en een verlaging van de prijs van de kaart voor studenten. Die betalen dit jaar 75 gulden, terwijl ze vorig jaar nog honderd gulden voor een sportkaart neer moesten tellen. Voor studenten aan de Hogeschool Maastricht is die daling nog groter: van 175 naar 75 piek. Maar de toeloop van HBO-ers valt Van Coppenolle nog een beetje tegen (235). Ook UM-medewerkers weten volgens haar de weg naar het sportcentrum nog niet zo goed te vinden (224).

Overigens heeft de toename volgens Van Coppenolle nog niet geleid tot een te grote drukte in de sporthal in Randwyck. Het aantal cursussen is iets uitgebreid en voor sommige sporten zijn inmiddels wachtlijsten. Klachten daarover heeft ze nog niet gehoord. "Maar het is natuurlijk ook niet zo dat mensen zes maanden moeten wachten."

Ondertussen blijft LV&S nog steeds zonder hoofd. R. Verster, die de afdeling leidde, werd in juni door de directeur van de algemene diensten met buitengewoon verlof gestuurd vanwege een "mengeling van disfunctioneren en een conflict met de direct leidinggevende". Begin deze maand zou hij weer aan de slag gaan, maar volgens Van Coppenolle is hij nog steeds niet terug. Verder wil ze er niets over kwijt. (JB)

Hogescholen trekken minder eerstejaars

In tegenstelling tot de universiteiten, die op de valreep nog een recordaantal scholieren inschrijven, lijken de hogescholen dit jaar minder eerstejaars studenten te trekken. De exacte aantallen eerstejaars zijn pas over enkele weken bekend zijn, maar vooralsnog staat de teller staat vooralsnog op bijna 77.000. Dat betekent een daling van ruim één procent. (HOP)

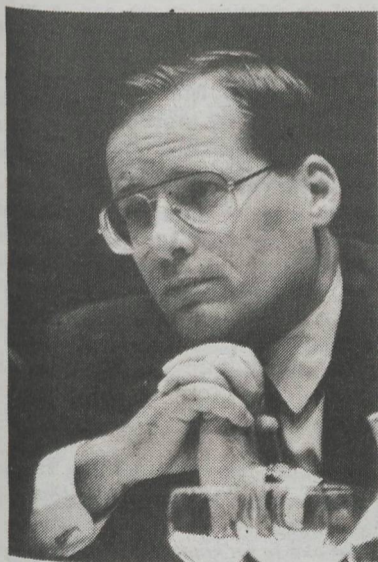
Uitgevers vechten om 'markt' ouderejaars

De ouderejaars student wordt populair bij commerciële uitgevers. Krantenuitgever Perscombinatie komt binnenkort met een nieuw tweewekelijks blad met informatie over toekomstige werkgevers en vervolgopleidingen. De on-line versie van het blad Intermediar, uitgegeven door VNU, begint deze week met een uitgebreide studentensite op Internet. (HOP)

Oud-minister Deetman kritiseert beurzenplan

'Leenplicht zal studenten na twee jaar wegjagen'

Oud-minister Deetman ziet weinig in het plan om studenten vooral in hun eerste twee jaar een beurs te geven, en daarna alleen een lening. "Het risico bestaat dan dat een student na twee jaar stopt."



Deetman, nog als minister van onderwijs (archieffoto)

Deetman, tegenwoordig burgemeester van Den Haag, was als minister van onderwijs verantwoordelijk voor de invoering van het huidige studiefinancieringsstelsel, in 1986. Sinds zijn vertrek als minister heeft hij weinig van zich laten horen over studiefinanciering, maar in het blad *Academia* (uitgegeven door de vereniging van universiteiten VSNU) doorbreekt hij dat zwijgen.

Het gezamenlijke plan van de VSNU en de HBO-raad voor een nieuw beurzenstelsel noemt Deetman "de moeite van het overwegen waard". In één adem uit hij echter kritiek op

de hoeksteen van dat plan, het voorstel om studenten vooral in de eerste studiejaar hun studiegeld als beurs te geven; later moeten studenten dan fors lenen.

Volgens VSNU en HBO-raad kunnen studenten na twee jaar studie de risico's van een lening best overzien en zal angst voor studietoestanden hen niet van doorstuderen weerhouden. Deetman schaarft zich echter in het koor van critici die zich afvragen of het zo wel werkt. Net als onder meer studentenbond LSVb is hij bang dat studenten halverwege zullen stoppen met hun studie. Volgens de oud-minister is het beter studenten vanaf het begin van hun studie te laten le-

nen. "Dat werkt verplichtend." Deetman plaatst ook kanttekeningen bij de vele bijbaantjes die studenten tegenwoordig nemen om rond te komen. "Als je dat aan het begin van de jaren tachtig durfde te veronderstellen, werd je uitgemaakt voor barbaar", zegt hij. Nu is een bijbaan heel gewoon, maar, zegt Deetman, "ik betwijfel zeer of we daarover enthousiast moeten zijn. Het kan een verschraving van de academische vorming in de hand werken." De chaos bij de invoering van het huidige stelsel - die Deetman destijds bijna de politieke kop kostte - blijft in *Academia* onbesproken. Toch vraagt Deetman zich wel af of hij bij

de invoering ruim tien jaar geleden wel verstandig heeft gehandeld. Het nieuwe stelsel riep als het ware de bezuinigingen over zich af. Het geld dat nu voor studiefinanciering op de begroting staat, legt Deetman uit, werd voor 1986 deels uitgekeerd als kinderbijslag en liep via het ministerie van sociale zaken. "Dat was een tamelijk ondoorzichtig geheel." Na 1986 werd het "een groot, duidelijk aanwijsbaar budget bij een ministerie dat toch al als *big spender* te boek stond. Kortom, een ideaal doelwit voor bezuinigingen."

HOP, Hanne Obbink

Zappa-fans richten studentenvereniging op

Drie weken geleden zijn ze met hun promotiecampagne begonnen, en nu hebben ze al bijna vijftien leden, vertelt de negentienjarige Leidse rechtenstudent Marc Brak trots door de telefoon. Hij wil samen met een vriend op 21 december, de geboortedag van Frank Zappa, een nieuwe landelijke studentenvereniging voor fans van de zanger uit de jaren zeventig oprichten. *Zappa* genaamd.

"Wij zijn totaal verschillend van andere verenigingen. Wij zijn geen corps, kennen geen ontgroening, geen mores of verplichtingen. Wij hebben wel een thema: de popmuzikant Frank Zappa." En een motto, zo blijkt uit het persbericht, dat afkomstig is van het idool: 'So long as somebody gets a laugh out of it, what the fuck'. Brak en mede-oprichter Remy Wig-

mans (student psychologie en bedrijfskunde) zijn zelf Zappa-fans. Jammer genoeg, zo vonden de twee, moesten ze hun bewondering voor de muzikant tot nu toe bijna altijd met dertig-plussers delen. Toen ze op de jongste Zappa-dag weer geen leeftijdgenoten tegenkwamen, was het plan voor een Zappa-studentenvereniging snel geboren.

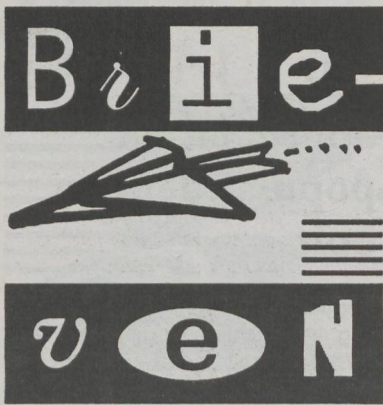
De twee studenten die via fax en email de komst van *Zappa* aan een groot aantal bladen hebben gemeld, hopen in het eerste jaar op zo'n vijftientwintig leden. "We pakken de pr groot aan, want het publiek waarop wij ons richten is maar klein. Zou je alleen briefjes op prikborden hangen, dan heb je er over een jaar nog geen vijf.

Nieuwe leden zullen geen hoge contributie hoeven te betalen, want Brak en Wigmans willen dat *Zappa*

de goedkoopste vereniging van Nederland wordt. Voor ongeveer dertig gulden krijgt de echte fan ieder kwartaal een blad in de bus, wordt er een homepage gemaakt, zijn er optredens door coverbands, en komt er een catalogus van alle Zappa-spullen die de leden in hun bezit hebben. Wie iets wil kopen of ruilen weet zo meteen of hij binnen de vereniging moet zijn. Voorlopig zullen de optredens en gezamenlijke cafébezoeken in en rond Leiden plaatsvinden. Blijkt echter straks dat de leden uit alle hoeken van Nederland komen, dan zullen Brak en Wigmans naar een geschikte locatie in Utrecht uitkijken.

Riki Janssen

Zappa, telefoon 070 - 3962839



De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te plaatsen. Brieven zonder vermelding van naam en telefoonnummer worden niet geplaatst

Highland Games

Het is prettig om te vernemen dat de Observant af en toe uit zijn ivoren toren wil komen en een indruk op wil doen van het gedeelte Maas-trichtse studenten dat zich verenigd heeft in een al dan niet onafhankelijk dispuut. Spijtig is dan dat zij hun verslaggeving eenzijdig en beknopt doen. In het artikel over de Highland Games in Observant nummer 6 wordt namelijk in een paginagroot artikel gerept over slechts één van de 21 deelnemende teams, namelijk Knoakehel en Schanulleke. Dit lijkt mij geenszins een objectieve verslaggeving. Daar komt nog bij dat de 'Heren' van Knoakehel zo blij waren aanwezig te mogen zijn, dat zij hun 'Limburgse' aard aan een ieder wilde

tonen door met hun geslacht te spelen. Gelukkig staat zulk een puberale gedrag niet model voor de gemiddelde deelnemer. Daarom is het des te meer spijtig dat de schrijver zich hierdoor zo liet fascineren. Hij heeft het verder nog over fascistoïde yells en Hitlergroeten. Hiervan is natuurlijk geen sprake geweest. Misschien voelde de schrijver zich wel een buitenstaander in een wereldje waarin hij graag ooit had geparticipeerd, maar nooit heeft gedurfd en kwam daardoor de hechte band van de dispuuten benauwend op hem over. Hij besluit vervolgens zijn artikel met de zin: 'Want hij moet nog de hele avond dit treurige feest, dit van iedere vreugde beroofd bacchanaal, zien te overleven.' Na de reacties van de aanwezigen geëvalueerd te hebben blijkt Wim Ortjens zonder medestanders te staan, daar iedereen het een geslaagd evenement vond. Misschien kan de Observant de volgende keer een niet bevooroordeeld, niet zelfingenomen journalist sturen zodat de lezer van de Observant een waarheidsgetrouw verslag van een studenten-evenement tot zich kan nemen.

Namens Prometheus
Jeroen Thijssen

Blokevaluaties door studenten hebben geen nut

Hebben de blokevaluaties door studenten eigenlijk wel nut? Prof. Martijn Berger, hoogleraar methodologie en statistiek, twijfelt daar sterk aan. Wat hem betreft kunnen ze worden afgeschaft.

Sommige docenten kijken verlangend uit naar de studentevaluaties van hun vak. Andere docenten kijken nog meer verlangend uit naar de evaluaties van hun collega's. Hoe zal hun college beoordeeld worden en welke tutor heeft het dit jaar weer laten afweten? Iedere student mag na een tentamen een evaluatieformulier invullen. Een erg negatief oordeel, 'volledig mee oneens', krijgt op een vijfpuntschaal een één en een erg positief oordeel, 'volledig mee eens', krijgt een vijf. Om frustraties over het zo pas afgelegde tentamen fatsoenlijk te kunnen kanalisieren, mogen studenten ook nog een eindcijfer geven. Toch lullig, als keihard op een formulier staat dat uitgerekend jouw colleges onbegrijpelijk waren en je didactische kwaliteiten te wensen overlieten. Helemaal vervelend als je ziet dat een suggestie tot verbetering betekent dat jouw college door



Deze rubriek is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap. Artikelen kunnen op grond van gebrek aan leesbaarheid worden geweigerd.

een ander gegeven zou moeten worden. Dat je net voor het college met je partner een verschrikkelijke ruzie had of de hele nacht niet geslapen had door de blaffende hond van de burens, is geen excuus. Had je niet beter in de pauze van het college met de studenten een praatje kunnen maken in plaats van gauw even naar de post kijken of je artikel nu eindelijk geaccepteerd was? Was het verstandiger geweest om de recalcitrante student achter in de zaal, die met grappen indruk probeerde te maken op zijn mooie buurvrouw niet de collegezaal uit te sturen, of had je de kwebbelende vriendinnen op de derde rij niet beter kunnen complimenteren met hun uithoudingsvermogen toen hun geroezemoes door jouw microfoon versterkt de collegezaal in galmde? Ook de trouwhartige student, die altijd vooraan zit en die alles wat je zegt opschrijft, had je misschien beter na het college nog even op je kamer kunnen uitnodigen om een hart onder zijn riem te steken voor het tentamen. Net zoals de 'Popie Jopie' van de vakgroep, die alle studenten bij de voornaam kent en het liefst samen met studenten anderzamen colleges evalueert. Toegegeven, je bent niet de meest populaire docent. Maar dat is een vertegenwoordiger in schoonmaakartikelen die per ongeluk bij een studentenhuis aanbelt ook niet. Wat zegt zo'n evaluatie nu eigenlijk? De recalcitrante student blijkt verbaasd veel inzicht in de statistiek te hebben door overal op het evaluatieformulier een één in te vul-

len. Een zo'n recalcitrante student kan het redelijk positief oordeel van vier trouwhartige studenten gemiddeld behoorlijk neutraliseren. Leuke verbanden, zoals het verband tussen het tentamencijfer en de tijd die studenten aan een vak besteden, worden door recalcitrante antwoordpatronen flink verstoord. De antwoorden van de kwebbelende studenten kunnen door hun 'random walk' karakter het neutrale oordeel alleen maar versterken. Er moeten dan wel erg veel trouwhartige studenten met een positief oordeel zijn om het gemiddelde oordeel weer wat positiever te laten uitvallen. Trouwens, wie vult er nu zo'n 'volledig mee eens' categorie met score vijf in? We leiden studenten toch op tot kritische burgers? Die zijn het toch niet zo maar ergens 'volledig mee eens'! Meestal geldt dat het eindcijfer voor het vak erg hoog correleert met de vraag of de student de stof moeilijk vond. Hoe gemakkelijker het vak, hoe populairder de docent, hoe hoger het eindcijfer is. Zo'n evaluatie van ons onderwijs kan beter afgeschaft worden. Net zoals een autofabrikant de veiligheid van zijn auto's ook niet laat evalueren door de bestuurders, maar door specialisten van TNO, zo moeten wij ons onderwijs niet alleen laten evalueren door studenten, maar door onderwijsspecialisten, zoals die bijvoorbeeld bij de vakgroep O&O rondlopen. Voor de ijverige docent komt mijn pleidooi vermoedelijk te laat. Een troost is er. Volgend jaar wordt je onderwijs waarschijnlijk beter beoordeeld. Wanneer je als gemiddelde docent dit jaar een erg negatieve beoordeling krijgt, dan zorgt het regressie-effect naar het gemiddelde, dat je louter op grond van toeval volgend jaar een positievere beoordeling krijgt. Daar hoeft je helemaal niets bijzonders voor te doen. Bovendien ben je dan gescheiden van je partner en is de blaffende hond van de burens overleden. En als je onverhoopt geen betere beoordeling krijgt, dan kun je altijd nog trots de reprints van je pas gepubliceerde artikel als relatiegeschenk aan je studenten meegeven.

Prof. dr. Martijn P.F. Berger
hoogleraar methodologie en statistiek, Faculteit der Gezondheidswetenschappen

Agnes Sommer

Rechten dient opnieuw aanvraag voor onderzoekschool in

De rechtenfaculteit is van plan een nieuwe aanvraag in te dienen om de onderzoeksschool Ius Commune erkend te krijgen. De eerste aanvraag werd in 1995 door de KNAW afgewezen. Bij de onderzoekschool zijn de universiteiten van Maastricht, Utrecht en Leuven betrokken.

Het onderzoeksprogramma heet officieel 'Naar een Ius Commune op het gebied van het vermogensprivaatrecht' en bestaat uit een viertal projecten: personen- en familierecht, aansprakelijkheid en verzekering, grensoverschrijdend milieurecht en ondernemingen in Europa. "De opzet van de aanvraag is sinds 1995 niet wezenlijk veranderd", licht mr. dr. J. Schöpping, adjunct direc-

teur onderzoek, toe. "Maar we zijn natuurlijk aan de kritiek van destijds tegemoet gekomen." Om te beginnen heeft men zich deze keer aan het vereiste formaat gehouden: "We hebben keurig het protocol er bij genomen. Een aantal zaken zijn van de hoofdtekst naar de bijlagen verhuisd. Minder pagina's dus." Ten tweede vond de erkenningscommissie twee jaar geleden dat de aanvraag teveel het karakter had van een vooruitblik. Hoewel de thematiek aansprak, oordeelde men dat de samenwerking tussen de deelnemende universiteiten nog in een erg pril stadium verkeerde en nog niet veel had opgeleverd. "Daar is inmiddels wat aan gebeurd", aldus Schöpping. "Met name op het gebied van consumentenrecht en milieurecht." Zo goed dat 'consumentenrecht' als

nieuw project een afzonderlijke status heeft gekregen. Het project 'bouwrecht' daarentegen is uit de aanvraag verdwenen. "Niet voldoende verbeterd." De opmerking destijds dat de wetenschappelijke kwaliteit niet voldoende zou zijn, had volgens Schöpping geen betrekking op de individuele deelnemers, maar op het aantal publicaties binnen de projecten. Ook dat euvel schijnt nu verholpen te zijn. De wetenschapscommissie heeft inmiddels positief advies uitgebracht over de aanvraag. Eind december wordt hij naar de KNAW gestuurd. De faculteit der rechtsgeleerdheid hoopt begin juni uitsluitel te krijgen.

Marie, word moeder!

Het zat er natuurlijk in: met een Borst als minister moet er vlotter gebaard worden. Zijn we nu gemiddeld 29 ten tijde van onze eerste worp, nog geen dertig jaar terug waren we amper 24 toen de eerste weëen zich aankondigden. Vijf vrouwenjaren schelen heel wat vruchtbare jaren en, daar draait het natuurlijk allemaal om, geld. Oude prille moeders zijn duur: dokters moeten vaak helpen bij het zwanger worden en als de dames eenmaal in blijde verwachting zijn, gaat er veel mis. Miskramen, zwangerschapscomplicaties, vroeggeboorten en borstkanker, het is een aanslag op de staatskas. Dus roept Borst: meisjes gaat heen en vermenigvuldigt u op tijd. Ik zie op zijn minst één groot probleem. Het is nog niet zo heel lang geleden dat bewindsleden riepen dat wij vrouwen wijzer moesten worden. Nu zou het zo kunnen zijn dat ze daarmee bedoelden dat we ons op tijd moesten voortplanten, maar ik heb het anders begrepen. Ook meisjes moesten gaan studeren, buitenshuis werken en 'hogerop'. Zo gezegd, zo gedaan. We studeren en werken nu vreselijk veel meer dan dertig jaar terug. Het enige dat er nog aan schort, is dat we bijna nooit ergens de baas worden. Waarom eigenlijk niet? Slimheid is niet geslachtsgebonden voor zover ik weet. Het antwoord ligt voor de hand: met slimheid alleen kom je er meestal niet. Wie profvoetballer wil worden, moet talent hebben en vooral ook veel trainen. Wie in het Concertgebouworkest wil spelen, moet talent hebben en vooral ook veel oefenen. En wie baas wil worden, moet enigszins slim zijn maar vooral ook hard werken. Een richtlijn voor de slim-

merik is vijftig procent meer uren maken dan het aantal uitbetaalde. Meestal duurt het dan nog even voordat je echt de baas bent, maar er komt een tijd waarop je je voor de rest van je leven kunt verschuilen achter een titel en een dik salaris. Als het aan Borst ligt dan blijven slimme meisjes anno 2000 ergens halverwege de klauterpartij in het kraambed steken. Voor hen is er de moedermavo en uiteindelijk flexwerk zat in vergrijzend Nederland. Want, dames, na het kramen parttime werken en toch in de top mee willen draaien, zit er voorlopig niet in. En terecht, want dat zou zoiets zijn als het op halve kracht trainen voor het Nederlands elftal. Wie zich parttime (lees vijftig in plaats van honderdvijftig procent) inspant, zal het niet snel ver schoppen. En ook de dappere dodo die honderd procent blijft werken, zal de honderdvijftig nooit halen. Want thuisgekomen uit de crèche moet er gespeeld, gegeten en gebadderd worden, en als de kindjes al gaan slapen dan is er nog de was, de keuken, de tafel en de vloer. Op tijd naar bed is handig want moe is moe en om 6 uur smeken ze alweer om boterhammetjes en willen ze rennen, liefst met mama en ook op zondag. Erg schokkend is dit allemaal niet. Wat wel verbaast, is waarom juist de vrouwelijke carrière drang na het baren afneemt, terwijl het aantal mannetjesputters dat op zondag vlees snijdt nagenoeg gelijk blijft. De kinderopvang is zo slecht, luidt een populair doch vals argument. Het argument slaat nergens op. Als de kinderopvang inderdaad slecht is, mijn ervaring is overigens anders, dan zouden mannen in plaats van vrouwen thuis kunnen blijven om voor de kinderen te zorgen. Of op zijn minst

zo ongeveer vijftig procent van de mannen huisman kunnen zijn. Die van mij zegt gewoon heel eerlijk: "Ik hou te veel van mijn werk." Dus werken we allebei en al kost het wat energie, de boel is goed te organiseren en een al dan niet gesubsidieerde plek in het kinderdagverblijf of een oppas is echt wel te regelen. Als je wilt, kun je je kroost bijna altijd kwijt! En daar zit hem nou juist de kneep. Een moeder wil dat niet. Die wil knuffelen, het liefst de hele dag door. Het zullen de uterus en haar vertakkingen wel zijn. Handig baren, lastig klimmen. Meisjes, neger Borst en baarmoeder nog even, stijf en werp in die volgorde. Het scheelt aanzienlijk in de citatie-index.

Anita Jansen,
universitair hoofddocent
faculteit der psychologie



Inaugurele rede hoogleraar moleculaire fysica Hermens

Morrelen aan de status van de natuurwetenschap

Het verschil tussen natuur- en cultuurwetenschappen is helemaal niet zo groot als wordt verondersteld. In de zogenaamde 'harde' wetenschappen als biologie, natuur- en scheikunde bestaan evenmin strenge criteria om zin van onzin te onderscheiden als binnen de psychologie of de sociologie. Dat beweerde dr. W. Th. Hermens onlangs in zijn inaugurele rede als bijzonder hoogleraar moleculaire fysica bij de faculteit der geneeskunde.

Aan de hand van ontwikkelingen in zijn vakgebied, om precies te zijn het meten van hartinfarcten, laat Hermens zien dat ook daar geen algemeen geaccepteerde methode bestaat. Sterker nog: men is het er zelfs niet altijd over eens wanneer hartspierweefsel dood of levend moet worden genoemd.

Een hartinfarct is het gevolg van verstopping van de kransslagader, doceert Hermens, waardoor de hartspier het (even) opgeeft. Een deel van die spier overleeft het meestal niet. De omvang van dat afgestorven deel heet de 'infarctgrootte'. Om te bepalen of en hoe de patiënt na een infarct verder leeft, is het van belang te meten hoe groot het infarct is. Maar op dit punt eindigen de wetenschappelijke zekerheden.

Want hoe weet je of er schade is? Het hart is een pomp, dus zou men denken dat het infarct omgekeerd evenredig is aan de werking van de pomp. Dat blijkt echter niet zo te zijn. Het feit dat er niet meer gepompt wordt, betekent geenszins dat de cellen dood zijn. Als de bloedstroom wordt hersteld, kunnen de cellen weer gaan werken, of de resterende hartspiercellen pompen harder dan voorheen.

Niet alleen op het gebied van de celdood wordt de wetenschap gekenmerkt door onenigheid en twijfel, ook over de ma-

nier om infarcten, dus de schade, te meten bestaat geen overeenstemming. Binnen de onderzoekschool CARIM (Cardiovasculair Research Institute Maastricht) wordt onderzoek gedaan naar een methode die de hoeveelheid van een bepaald eiwit in het bloed meet. Deze eiwitten zijn kenmerkend voor de hartcellen, en komen pas in het bloed terecht als het hart een flinke klap heeft gehad. Maar over de vraag of dat ook werkelijk betekent dat de cellen afgestorven zijn, verschillen onderzoekers nog steeds van mening.

Vooruitgang

"Bestaan er dan ook in de natuurwetenschappen geen echte waarheden, geen echte vooruitgang?" vraagt Hermens zich af. Nee, luidt het antwoord. Er is wel vooruitgang, maar de wetenschap heeft daar maar een zeer gering aandeel in. Veranderingen op natuurwetenschappelijk gebied komen voor het grootste deel tot stand via verbeterde technologie, en daar hobbelt de wetenschap achteraan. In een interview vóór de inauguratie licht hij zijn standpunt toe aan de hand van een voorbeeld. "In 1954 werd het eiwit gevonden, waarmee je kunt bepalen hoe groot een infarct is. Het werd vrijwel meteen gebruikt. Een wetenschappelijke verklaring was echter nog lang niet in zicht. Als de praktijk daar op had moeten wachten, was er nog steeds geen infarct gemeten."

Overigens is het onderscheid tussen wetenschappers en technici niet meer zo groot als het was, meent Hermens. "In feite bestaat er geen echte wetenschap meer. Het is niet meer de gentleman's hobby die het was. Het is contractarbeid geworden. Hoffman Laroche komt bij je langs met een eiwitje en vraagt of je dat even wilt testen. Dat doen we, want dan krijgen we geld voor vier publicaties." Niet dat Hermens daar om treurt. "Het is een leuk vak. Maar het is niet nodig om te doen alsof het iets heel hoogs is. Het is



gewoon een modieuze bende en af en toe komt er iets uit. De mode van de dag bepaalt of men onderzoek gefinancierd kan krijgen. Al die onderzoekscmissies en adviesraden hollen achter de laatste mode aan, terwijl in de laboratoria het werk wordt verricht. Zo bezien is het terecht dat de beheerder in een grotere kamer zit dan de onderzoeker."

Agnes Sommer

De waarheid omtrent het menselijk hart is nog steeds niet achterhaald (foto Philip Driessen)

Fusie Maastricht-Diepenbeek

(Vervolg van pagina 3)

delsingenieur in de beleidsinformatica. Omgekeerd kennen de Vlamingen geen fiscale economie, noch econometrie. Waar de studies wel overeenkomen is er uiteraard ook sprake van overlapping, schrijft de commissie. In de eerste twee jaar bedraagt die ongeveer zestig procent. Dat lijkt veel, maar het rapport laat er geen misverstand over bestaan dat de gemeenschappelijke elementen in de curricula voor elk der beide faculteiten gewoon noodzakelijk zijn en dus niet kunnen worden geofferd. Niet alleen als voorbereiding op de verdere opleiding, maar in het geval van Diepenbeek ook nog eens omdat de eerste twee 'kandidatuur'-jaren toegang moeten bieden tot de doctoraalopleidingen aan de andere Vlaamse universiteiten. Bij de afstudeerrichtingen is de overlap uiteraard geringer.

Waar Diepenbeek onmiskenbaar sterker in is, is het postacademische onderwijs. Maastricht heeft slechts twee programma's (controller en registeraccountant) en een deeltijd mba-programma samen met een Duitse instelling. Het LUC biedt tien postdoctorale programma's aan.

Midden- en kleinbedrijf

Waar kunnen de beide faculteiten nu vruchtbaar samenwerken? De commissie doet een aantal suggesties, te beginnen met de uitwisseling van docenten en studenten. OP het gebied van het onderzoek wordt geopperd dat Maastricht voeding kan geven aan het Diepenbeek-

se onderzoeksprogramma. Dat laatste staat qua omvang in geen verhouding tot dat van de UM.

Verder ziet de commissie mogelijkheden op het terrein van de postacademische opleidingen. Zo ligt met name samenwerking bij de mba-programma's die beide faculteiten bieden, nogal voor de hand. Maar ook zouden nieuwe richtingen gezamenlijk ontwikkeld kunnen worden.

Waar het gaat om de afstudeerrichtingen wordt voorzichtig geopperd dat een betere onderlinge afstemming raadzaam is. Zelfs de termen 'rationalisatie' en 'afbouw' van richtingen worden niet geschuwd. Voor het overige zouden Maastrichtse studenten onder meer hun voordeel kunnen doen met de grotere aandacht voor het midden- en kleinbedrijf in Diepenbeek, en zouden omgekeerd de Vlaamse studenten wat op kunnen steken van de Maastrichtse kennis rond organisatieverandering en financiële markten.

Tot slot signaleert de commissie de mogelijkheid om van elkaars faciliteiten te profiteren. Diepenbeek is Maastricht mijlenver vooruit in het talenonderwijs, Maastricht heeft op haar beurt weer aardige bibliothecaire voorzieningen.

Hoe nu verder, vraagt de commissie zich na dit alles af. Het antwoord is samen te vatten in een oer-Hollands adagium: zachtjes aan, dan breekt het lijntje niet. De samenwerking moet "zeer geleidelijk" ontwikkeld worden. Voor een oriën-

tatiefase moet "ruimschoots" de tijd worden genomen. Dit vooral omdat de "culturele verschillen" groot zijn: de studenten hebben een ander studiegedrag, andere voorkennis, en een andere cultuur. De commissie beveelt voor de nabije toekomst kennismakingsbijeenkomsten aan, waarbij vermoedelijk meer aan de staf dan aan de studenten is gedacht.

De uitsmijter van het rapport zet mogelijke bezuinigingsaspiraties op losse schroeven. Men heeft kennelijk goed gekeken naar de opdracht waarmee de 'grote' Vlaams-Nederlandse commissie door de beide onderwijsministers het veld in is gestuurd: wil men straks als transnationale fusie-universiteit nieuwe zaken aanpakken, dan zal dat moeten met geld dat wordt verdiend met besparingen op de overlap, zo lieten de bewindslieden dit voorjaar nog weten. Deze subcommissie economie maakt korte metten met die gedachte: "Voor de ontwikkeling en uitvoering van gemeenschappelijke trajecten, gezamenlijke onderzoeksinspanningen en de bevordering van de docenten- en studentenmobiliteit zijn bij beide faculteiten momenteel onvoldoende financiële middelen beschikbaar."

Wie die middelen zal moeten fourneren, de universiteitsbesturen of de respectieve ministeries, blijft hiermee nog in het ongewisse. Duidelijk is wel dat de faculteiten zelf geen stap zullen zetten zonder extra financiële injecties.

Wammes Bos

Afstand

Afgelopen week verscheen 'Universitair panopticum'; herinneringen van een gewoon hoogleraar, geschreven door Hans Daalder, emeritus-hoogleraar politieke wetenschap in Leiden, en promotor van (onder andere) Karl Dittich. Het boek werd ten doop gehouden op een symposium waar ook ik het woord mocht voeren. Het is een interessant boek, en lang niet alleen omdat Daalder een interessante man is, die in de afgelopen dertig jaar een nationale en internationale hoofdrol binnen de politieke wetenschap heeft gespeeld. Eigenlijk gaat het boek maar zijdelings over deze kant van zijn professionele activiteiten.

Het boek is vooral interessant omdat het een beeld schetst van de wederwaardigheden van een gewoon hoogleraar in de afgelopen halve eeuw. Het gaat over een periode met enorme veranderingen in de universiteiten met misschien wel als belangrijkste kenmerk de omvorming van elite-universiteit naar massa-universiteit.

In die periode speelt de democratisering van de jaren zestig, gevolgd door een forse toename van bestuursactiviteiten ("bureaucratisering", zegt Daalder), een belangrijke rol. Daalder moest niet al te veel hebben van die democratisering, zeker niet in de vorm waarin die zich voltrok. Hij was allergisch voor uitwassen daarvan, die hij, als op-afstand-betrokkene bij de zaak Daudt, meebeleefde. Daalder laat vervolgens zien hoe hij, als gewoon hoogleraar, de bureaucraties binnen universiteiten beleefd heeft: ergernis over over elkaar heen buitende voorschriften, over in zijn ogen nodeloze en soms zelfs onzinnige regulering, over afgenomen mogelijkheden om je aan je eigen werk te wijden, te weten onderwijs en onderzoek. Ik schrijf dat alles hier een beetje kort door de bocht op, maar ik weet wel zeker dat vele 'gewone' hoogleraren en docenten daar veel in herkennen.

Ik heb mij tijdens het symposium op het standpunt gesteld dat de omvorming tot massa-universiteit (waar ik gelukkig mee ben, omdat die degenen die daartoe de talenten hebben, in de gelegenheid stelt te gaan studeren) wel moest leiden tot deze toename in bestuur. Het organiseren van onderwijs en onderzoek op zoveel grotere schaal dan vroeger vraagt daarom. Sterker nog, ik vind dat universiteiten daar niet slechter van zijn geworden. De onderwijsorganisatie is beter dan vroeger. De activiteiten op het gebied van onderzoeksbeleid (waarvan ik toegeef dat daar ook rare dingen in gezeten hebben) hebben geleid tot redelijk consistente onderzoeksgroepen die over het algemeen internationaal uitstekend meekunnen. Visitaties - sommige goed en interessant, andere veel minder, soms met tegenstrijdige resultaten - maken debat over de kwaliteit van onderwijs en onderzoek mogelijk, en stellen ons beter dan vroeger in staat om prioriteiten te stellen.

Kortom, tijdens het symposium ontspan zich een debat tussen bestuurders en bestuurden, waarbij de afstand tussen hen beiden nog weer eens zichtbaar werd. Die afstand is natuurlijk begrijpelijk: bestuurders hebben de neiging om de zaak in macrotermen te bekijken, docenten en onderzoekers bezien de zaak vanuit hun eigen positie, en hebben in beginsel lak aan het 'grand design'. In dat debat is werkelijk van belang dat beide 'partijen' elkaar blijven verstaan. Dat zal in de komende tijd des te belangrijker worden als het universitaire bestuur verder professionaliseert en bestuurders daardoor eerder verder van de werkvloer af komen te staan dan dichterbij. Hoewel ik vanwege de ingewikkeldheid van het universitaire bestuur niet tegen die professionalisering ben, vind ik het wel van wezenlijk belang dat bestuurders zich voortdurend moeten blijven realiseren waarvoor ze het allemaal doen: zij moeten goed onderwijs en goed onderzoek mogelijk maken.

Job Cohen

Observant biedt iedere maand onderdak aan twee correspondenten: studente rechten Jarinde Temminck Tuinstra en studente cultuur- en wetenschapsstudies Ariane Hendriks. De eerste verkeert het komend half jaar aan de University of Westminster in London, de tweede studeert dit academisch jaar aan de Hebrew University of Jeruzalem. Ze houden ons op de hoogte van hun wel en wee.

What are you afraid of?

Het is opvallend hoe vaak het brandalarm in mijn studentenhuus afgaat. Meestal is het een *fire drill*, gewoon een oefening dus. Maar laatst was het menens: iemand had zijn eten laten aanbranden. Het hele huis (162 mensen) moest de straat op. En dat juist op de avond van het eerstejaarsbal. Veel studenten stoven half opgedoft naar buiten. Eén huisgenoot meldde dat ze net onder de douche had willen stappen. In alle consternatie was ze meteen in haar lange broek geschoten, en had haar onderbroek gelaten voor wat die was. Terwijl de meesten die mededeling voor kennisgeving aannamen, en nog wat nahijgden van de snelle sprint, scheurden drie brandweerwagens met gillende sirenes om de hoek om zich vervolgens een weg te banen door onze smalle, volgeparkeerde straat. Na een half uurtje mochten we weer naar binnen en zagen we nog net hoe een vuurspuwende *Hallmanager* de arme meisjes, wier kookkunst tot zoveel opschudding had geleid, op hun kop gaf.

In vergelijking met de introductie in het fenomeen brandalarm, was de introductie voor internationale studenten aan de University of Westminster lang niet zo opwindend. De Londense Inkom was niet bedoeld om internationale studenten aan elkaar of aan Londen voor te stellen. Het principe was veel meer: schuif zoveel mogelijk studenten onder de noemer internationaal en pomp ze vol met allerlei soorten informatie. Zo zaten we twee dagen lang saai sprekers aan te horen over immigratie, inschrijving, banken en gezondheidszorg. Deze verhalen stichtten verwarring bij de Erasmusstudenten omdat voor hen vrijwel altijd andere regels gelden dan voor eerstejaars, postdoctorale-, en masterstudenten met een buitenlands paspoort. De enige spreker die echt wat nuttigs te melden had, was totaal onverwacht een politie-agente. Geduldig wachtte zij in haar uniform tot



Links Ariane, rechts Jarinde (foto Philip Driessen)

iedereen een plekje in de te kleine zaal had veroverd. Haar bril bedekte niet alleen haar ogen, maar ook ruimschoots haar wangen. In Engeland mag dit mode zijn, in de rest van de wereld allang niet meer. Onze verbazing was dan ook groot toen ze haar mond opendeed. Als een rasechte cabaretier maakte ze een mooie show van haar lezing *What are you afraid of?* Aan de hand van waargebeurde gruweligheden gaf ze ons praktische tips die voorkomen dat de buitenlanders makkelijke prooiën voor dieven en ander gespuis zijn. Kijk nooit in het openbaar te uitgebreid op een plattegrond, vertelde ze. Neem 's nachts nooit een taxi van een voor jou onbekende firma, en nachtbusen kun je maar helemaal beter mijden. Daar zitten volgens haar alleen "the sad, bad, mad and students". Aan het einde raadde ze ons aan om een persoonlijk *feel safe-alarm* te kopen. Dit ziet eruit als een bus haarlak, maar in plaats van lak (daarmee mag je je niet verdedigen in Engeland), komt er een keihard geloei uit. Goedkoper dan bij haar (vijf pond, dus zeventien gulden) zou je ze nergens tegenkomen, verzekerde

de agente. Met name heren deden er goed aan een alarm aan te schaffen, want volgens de statistieken lopen mannen tussen de zeventien en vijftig het grootste gevaar om slachtoffer van een pak slaag, diefstal of beroving te worden. Juist omdat ze het gevoel hebben dat hen niets kan overkomen, hebben ze vaak veel geld op zak. Daar maakt een slimme boef gebruik van. Alle bussen waren uitverkocht toen we de zaal verlieten. De meeste, zeker zo'n tachtig procent, aan vrouwen. Zelf heb ik er ook een aangeschaft. Mijn huisgenoot de *caveman*, zijn kamer kijkt uit op de binnenmuren van ons Wigram House, verliet ook de zaal met een handige spuitbus. In een pub probeerden we hem gebruiksklaar te maken. Stap voor stap volgden we de gebruiksaanwijzing: veiligheidskapje eraf, groene dop erop. Het was nog niet gebeurd of de hele pub veerde verschrikt op, klaar om de aanrander te pakken. Het geluid was dan ook oorverdovend. Voortaan laten we het veiligheidskapje er maar op. Zelfs tegen je eigen alarm moet je je wapenen.

Jarinde Temminck Tuinstra

"Kun je die M-16 en die patronen even van mijn stoel halen?"

Door een opeenhoping van joodse feestdagen in september en oktober (Nieuwjaar, Grote Verzoendag, Loofhuttenfeest) begint het academisch jaar in Israël pas op 2 november. De Israëlische studenten hebben nog vrij, de campus is halfleeg en wordt voornamelijk bevolkt door buitenlanders. Tot oktober werden die beziggehouden met een zomercursus Hebreeuws, maar nu die dodelijk saai acht weken van werkwoorden en grammatica voorbij zijn, is het ook voor ons opnieuw vakantie. De meeste Amerikaanse en Canadese studenten (samen zo'n negentig procent van de deelnemers aan het One Year Program), voor wie de wondere wereld die 'Europa' heet opeens verrassend dichtbij is, grijpen hun kans en verdwijnen voor een maand naar Parijs, Amsterdam, Turkije of Griekenland. De weinige Europese studenten (voor wie Parijs en Amsterdam juist heel ver weg lijken) gaan verder met het project waar ze twee maanden geleden aan begonnen zijn: Israël leren kennen.

Ook wie voor een jaar naar een ander land gaat, voelt zich de eerste weken toerist. Alle bezienswaardigheden moeten nog bekeken worden, de taal klinkt vreemd en wie de stad in gaat zonder een plattegrond op zak weet dat hij het risico loopt om, bijvoorbeeld, na lang dwalen ergens in Oost-Jeruzalem te belanden (wat niet echt een goed idee is). Maar wie wil nu het hele jaar toerist blijven? Ik niet. Het wordt dus tijd om niet langer met een open mond van verbazing door Jeruzalem te lopen, maar om langzaam bepaald de zaken gewoon te gaan vinden. Probleem is dat ik niet weet waar ik moet beginnen. Ik had de illusie dat ik niet langer meer opkijk van de soldaten op straat, tot ik in een bus stap en vervolgens de volgende Hebreeuwse zin in elkaar moet draaien: "Zou jij misschien je M-16 en je patronen van die stoel kunnen halen

zodat ik kan zitten?" En wat moet ik zeggen als een nieuwe Israëlische vriend geschrokken van z'n stoel vliegt als ik een boek uit mijn handen laat vallen, en daar dan de volgende verklaring voor geeft: "Ik heb één jaar en zes maanden in Libanon gezeten, ik kan geen onverwacht geluid meer horen." Als naïef Nederlands studentje kan ik me daar niks bij voorstellen. Net zo min begrijp ik wat het voor Israëlische studenten (die al twee of drie jaar dienstplicht achter de rug hebben) betekent om elk jaar voor minimaal vier weken terug het leger in te moeten. Zo kwam Yaron (hippie in hart en nieren, gekleed in tie-dye Indiase broeken en t-shirts van The Doors) mij dagzeggen: "Oh ja, Ariane, dat was ik bijna vergeten, ik ben een maand weg, ik moet mijn reservediens doen."

"En dat houdt in..?"

"Het komt er zo ongeveer op neer dat ik morgen een uniform aantrek, bij de kazerne mijn wapen op ga halen en dan vier weken lang bij een wegversperging Palestijnen het leven zuur ga maken."

"En dan?"

"Dan hang ik mijn uniform terug in de kast en kan ik de rest van het jaar weer Yaron zijn."

Ik vrees dat ik voorlopig nog wel even toerist blijf.

Ariane Hendriks

Kennistechnoloog van vierendertig

Afstuderen met al een onderzoekscontract op zak

"Ja, je mag wel zeggen dat een droom werkelijkheid is geworden", vindt drs. Jeroen Donkers (34). Eind september studeerde hij af als kennistechnoloog, deze week viel het contract voor een driejarig onderzoek, gefinancierd door het ministerie van economische zaken, in zijn bus.



Het gaat allemaal heel snel voor de kersverse doctorandus, maar wel precies volgens de planning die hij samen met de vakgroep informatica in 1995 maakte. Toen trad Donkers als wetenschappelijk programmeur in dienst van de faculteit der algemene wetenschappen; een functie die hij al vanaf 1987 bij de faculteit gezondheidswetenschappen uitoefende. "Tijdens die acht jaar bij GW had ik steeds meer zin in onderzoek gekregen. Als ik assistenten in oplei-

ding zag, dacht ik: dat kan ik ook. Maar een OBP-er (ondersteunend en beheerspersoneel RJ) kon in de vakgroep waar ik werkte, medische informatica en statistiek, niet promoveren." Bovendien had Donkers geen doctoraaldiploma op zak. Hij had na het kandidaatsexamen zijn studie biologie met hoofdvak wiskunde aan de Nijmeegse universiteit de rug toegekeerd. "Ik werkte als

doctoraalstudent bij een demotiverende vakgroep. Niemand, behalve de hoogleraar was geïnteresseerd in computers, niemand toonde in die tijd, 1985, interesse voor alles wat je kon met wiskundige modellen. Bovendien werd de studietijd steeds korter door maatregelen van de minister. Ik kreeg nog maar twee jaar om twee vakken af te ronden. Dat zou me nooit lukken en dus gaf ik er de brui aan."

De vakgroep informatica kende de geschiedenis van Donkers en was bereid hem een tweede kans te geven. "Ik kreeg geen vaste aanstelling, dat was een stap terug. Maar daartegenover stond dat ik overdag de laatste twee jaar van de studie kennistechnologie kon volgen en 's avonds en in het weekend mijn werk als programmeur mocht doen. Dat was een baan voor twintig uur in de week met behoud van mijn salaris bij GW dat was gebaseerd op veertig uur per week. Het was een unieke kans, maar het bracht tegelijkertijd een

hoop druk met zich mee: je moet wel laten zien dat je het waard bent."

Jeroen Donkers was het waard, blijkt nu: hij studeerde binnen de tijd cum laude af. Verder schreef hij vorige zomer, toen het onderwijs stil lag en hij meer tijd had om te werken, ook nog een onderzoeksvoorstel. "Ik heb het geschreven voor een stimuleringsfonds van economische zaken. Dat fonds subsidieert onder andere onderzoek naar informatiesystemen voor land, water en milieu. Systemen die mensen bijvoorbeeld helpen met het maken van besluiten over de Westerschelde. Moeten we gaan baggeren, waar moeten we baggeren, is het slim om de scheepvaart om te leiden? Ik ga een klein onderdeel van zo'n informatiesysteem bouwen, namelijk een techniek voor het redeneren met onzekerheid." Uiteindelijk hoopt Donkers dat dit onderzoek genoeg materiaal zal leveren voor een promotie. Hij is goed voorbereid op deze baan

die hem ongeveer 3500 gulden netto per maand oplevert, vindt hij zelf. "Ik heb veel mensen onderzoek zien doen. Ik weet daardoor hoe je een onderzoek opzet, ik beseft dat het niet makkelijk is om te promoveren. Een aantal aio's die ik ken haakten vroegtijdig af. En ik weet ook dat ik de motivatie vooral uit mezelf zal moeten halen. Daarnaast heb ik ook veel tijdens mijn studie geleerd. Al leidt die je toch te veel op voor een baan in een bedrijfsleven. Het is maar ten dele een wetenschappelijke training. Ik ben natuurlijk een romanticus, maar van mij mogen ze de nieuwsgierigheid van mensen meer prikkelen, moet het onderwijs meer uitnodigen tot het stellen van vragen. Ik zit sinds kort in de opleidingscommissie en zal proberen daar wat van mijn ideeën te verwezenlijken."

Riki Janssen

6 *Studium Generale sombert drie avonden over hedendaagse kunst*

“Een museum is geen ontvangstsalon voor plaatselijke gebeurtenissen”

Het programma oogt nogal zwartgallig. De hedendaagse kunst als probleem, de mega-tentoonstelling als probleem en de crisis in de musea voor moderne kunst. De komende weken buigt Studium Generale zich over de stand van zaken in de hedendaagse kunst. De deelnemers klinken een stuk minder somber, al ontbreekt het volgens hen hier en daar wel aan visie.

“Ik heb dat thema niet bedacht”, verontschuldigt Koen Brams zich bijna. De hoofdredacteur van het Belgische tijdschrift over kunst De Witte Raaf mag begin november zijn licht laten schijnen over de crisis in de musea waar moderne kunst hangt. Volgens hem is er helemaal geen sprake van een crisis. Maar als hij na enig doorvragen wel iets crisis-achtigs ziet, levert dat ook al geen groot nieuws op. “Dat is er altijd al geweest. Er is een spanningsveld tussen wat kunstenaars willen en wat de maatschappij wil. Daar zitten de museumdirecteuren en conservatoren tussen. Die problematiek is al zo oud als het museum zelf.” Volgens hem is die spanning dan ook zeker niet catastrofaal, maar eerder stimulerend. “Het museum is bij uitstek de plaats voor botsingen. Dat is de plek waar het debat plaatsvindt.” Van de kritiek dat dat op dit moment nauwelijks meer gebeurt, is Brams niet onder de indruk. “Ik denk dat het voor sommige mensen nooit goed is.”

Hij ziet wel een bedreiging voor de musea. Vanuit de politiek en de maatschappij groeit de pressie om meer publiek binnen te brengen. Hoe ga je als museum met dat publiek om? Dat is volgens hem de cruciale vraag waar de musea antwoord op moeten geven. Daar moeten ze een duidelijke visie op ontwikkelen. Er zijn er in Nederland maar een paar die dat doen: het Van Abbe in Eindhoven, het Stedelijk van Rudi Fuchs in Amsterdam. Het Bonnefantenmuseum dat eind september van start ging met het Bonnefantenfestival vindt hij een goed voorbeeld van hoe het niet moet. Op zestien zondagen achter elkaar wordt het werk van zesendertig provinciale kunstenaars begeleidt door muziek, dans en theater van Limburgse bodem. Brams is er niet geweest en verwacht ook niet dat hij er nog naar toe gaat. “Een museum is geen ontvangstsalon voor plaatselijke gebeurtenissen”, oordeelt hij fel. “Ik vind dat een ongelooflijke ontwikkeling.” Enigszins vergoelijkend veronderstelt hij dat het provinciebestuur de directie het mes op de keel heeft gezet om dit programma gerealiseerd te krijgen. Ook al voegt hij daar meteen aan toe dat hij sowieso niet zo'n hoge pet op heeft van wat er in het Maastrichtse museum gebeurt. “Saai, conformistisch en weinig gedurfd.”

“Zelfs de meest sjieke musea gaan tegenwoordig al jonge en hippe kunstenaars scouten”, schampert Camiel van Winkel, redacteur bij het Rotterdamse tijdschrift *Archis*. De meer afstandelijke rol die ze hadden ten opzichte van de actualiteit is volgens hem grotendeels verdwenen. “De musea laten het afweten als het gaat om het herinterpreteren van de recente geschiedenis van de moderne kunst.”

Maar de conclusie dat er daardoor een crisis in de musea voor moderne kunst is ontstaan, vindt hij te stellig, ook al kan hij er zich wel iets bij voorstellen als anderen dat zeggen. “Musea willen niet echt kiezen. Ze willen allemaal groeien en worden steeds moeilijker te exploiteren. Dus moeten ze wel grote exposities bieden, maar de inhoudelijke legitimatie daarvan is zoek.”

Catherine David, de maakster van de *Do-*



Het Maastrichtse Bonnefanten, “saai, conformistisch en weinig gedurfd” (foto Philip Driessen)

documenta X in Kassel, afgelopen zomer, is volgens hem in dit gat gesprongen door een bijna museale expositie te maken waarmee ze wel probeerde om de moderne geschiedenis te herinterpreteren en in een nieuw kader te zetten. Daarmee ging ze tegen de Documenta-traditie in. “Mensen verwachtten een inventarisatie van de afgelopen vijf jaar. Maar je kunt je natuurlijk afvragen of dat wel zinvol is. Dat soort inventarisaties is elke vijf maanden te zien in musea.” Maar of David daarmee school gaat maken? Van Winkel betwijfelt het: “Er waren ook heel veel negatieve reacties.” De Nederlandse museumwereld is zich wel aan het bezinnen op een visie op de lange termijn, weet Let Geerling, hoofdredacteur van het kunsttijdschrift *Metropolis M*. “De musea hebben zich vergalopperd met het volgen van de actualiteit. En dat wordt steeds minder gepikt door het publiek.” Ze heeft vernomen dat de directeuren van de zes grote mu-

sea binnenkort met nieuwe plannen komen. Maar wat die concreet inhouden, wil ze nog niet kwijt. “Als ik dat zeg, krijg ik problemen.”

De hoofdredacteur die sinds 1991 aan *Metropolis M* verbonden is, legt uit dat haar blad steeds minder aandacht besteedt aan wat er in musea gebeurt. Voor een deel komt dat doordat de landelijke dagbladen veel meer aan kunst zijn gaan doen. Maar ook vanwege de veranderingen binnen de kunst. “Je ziet een steeds grotere toestroom van artistieke ideeën naar niet-artistieke media”, verduidelijkt Geerling. Kunstenaars die clips maken voor MTV, een cd-rom in elkaar knutselen of muziek gaan maken.

“We zitten duidelijk in een overgangsfase”, analyseert Bart de Baere, curator in het Museum voor Hedendaagse Kunst in Gent. Om vervolgens zijn eigen opmerking meteen te relativiseren met: “Maar dat zitten we in de moderne kunst eigenlijk altijd.” Ook hij ziet een heel complex

aan veranderingen onder beeldende kunstenaars. Ze gaan meer verschillende media gebruiken, krijgen meer aandacht voor randverschijnselen. “Kunstenaars komen steeds verder af te staan van het traditionele kunstwerk dat van plek naar plek wordt gevoerd. Een kunstenaar kan nu net zo goed een screensaver maken als een beeldhouwwerk.”

Daardoor verandert ook de rol van het museum, meent De Baere. Echt schokkend is dat niet. Ook het museum van nu heeft nog niet zo lang geleden zijn huidige gezicht gekregen. “Sandberg kalkte de muren wit in de jaren vijftig en ook de manier van ophangen waarbij je van individueel werk naar individueel werk loopt, is niet altijd zo geweest.”

Maar hoe dat museum er dan uit zal moeten komen te zien, kan De Baere niet zeggen. Dat wil hij ook niet: “Je moet niet streven naar een alom geldige oplossing.” Hij wil op elk moment samen met de kunstenaars naar een individuele oplossing zoeken. Onlangs resulteerde dat in een expositie van veertig kunstenaars in die delen van zijn museum die doorgaans voor publiek gesloten blijven: het depot, de restauratieateliers en de kantoorruimtes die allemaal gewoon in bedrijf bleven.

Of dat meer naar de kunstenaars luisteren ook meer bezoekers trekt? De Baere vindt dat helemaal een verkeerde vraag. “Je moet niet naar hoeveelheden kijken. Het aantal mensen dat je binnenhaalt, hangt ook af van de hoeveelheid geld die je erin stopt. Je moet ook letten op hoe lang iemand bij een tentoonstelling blijft. Het gaat ook om de intensiteit van de ervaring.”

Jan Buevink

De gesprekken van Studium Generale over hedendaagse kunst zijn op de dinsdagen 21 en 28 oktober en 4 november (met dan onder andere Catherine David, de grote vrouw achter Documenta X). La Bonbonnière, aanvang 20.00 uur. Toegang: vijf gulden, studenten gratis.

Pleidooi voor leven lang leren op congres over employability

“Knip de studie in drie delen”

Studenten die een onmogelijke opleiding volgen bij hogescholen en universiteiten die een achterhaald idee najagen. Dat beeld schetst voormalig topman Verhaegen van werkgeversorganisatie VNO/NCW, die onlangs overstapte naar een universiteit. Maar hij heeft een alternatief.

Verhaegen presenteerde zijn alternatief op een congres over *employability*, ofwel de blijvende inzetbaarheid van personeel. Universiteiten en hogescholen moeten hun opleidingen ‘verknippen’ in twee tot drie delen: een algemene basisstudie en een paar korte vervolgoopleidingen, die alleen open staan voor studenten die na hun basisstudie een paar jaar werkervaring hebben opgedaan.

Prof.dr. P.H.A.M. Verhaegen haakte met zijn voorstel in op de woorden van premier Kok, die het congres opende met de boodschap dat de baan-voor-het-leven tot het verleden behoort. Volgens de premier moeten werknemers ‘ondernemer’ worden van hun eigen talenten. Ze moeten er zelf voor zorgen dat zij aantrekkelijk blijven op de arbeidsmarkt. “Door

scholing kan de moderne werknemer baan zekerheid vervangen door werkzekerheid”, aldus Kok.

Als voormalig vertegenwoordiger van het bedrijfsleven herkent Verhaegen zich in de woorden van Kok. Maar volgens hem zijn hogescholen en universiteiten nog niet klaar voor deze ommekeer, omdat zij onderwijs zien als een eenmalige, aaneengesloten periode waarin alles moet gebeuren. Studenten moeten leren analyseren en probleemoplossend denken, de samenhang ontdekken in de colleges, een visie op hun vakgebied ontwikkelen en ook nog eens praktische beroepsvaardigheden leren. Verhaegen: “Dat is onmogelijk, maar ook onnodig: bedrijven willen mensen die iets kunnen. Zij hoeven geen mensen die van alles net te weinig weten.”

Hogescholen en universiteiten gaan er ten onrechte van uit dat zij studenten klaarstomen voor de rest van hun werkzame leven. “Ze denken dat iemand die eenmaal aan het werk is, niet meer terugkeert in de schoolbanken. Dat is echt een achterhaald idee”, zegt Verhaegen, sinds kort decaan van de faculteit bedrijfskunde van de Erasmus Universiteit in Rotterdam.

Het splitsen van studies in meerdere de-

len doet recht aan de werkelijkheid, meent Verhaegen. Wie een tijdje werkt, komt tegen wat hij nu eigenlijk wil en wat hij daarvoor nog nodig heeft. “De één stuit op praktische problemen, waarvoor hij zich wil bijscholen. Een ander wil naar een hogere functie doorgroeien en is op zoek naar nieuwe, meer abstracte impulsen.”

Minister Ritzen, ook aanwezig op het congres, erkende dat onderwijs van de wieg tot aan je vier-vijfentwintigste zo langzamerhand achterhaald is. Hij ziet wel wat in het model van Verhaegen. Maar de opvatting van topmensen van AKZO-Nobel, Heineken en het midden- en kleinbedrijf, dat een basisopleiding in het hoger onderwijs dan wel “met een jaartje” kan worden ingekort, wees Ritzen van de hand. De opleidingsduur is in 1982 al teruggebracht van zes naar vier jaar, hield hij de zaal voor.

De huidige studies kunnen nog wel veel praktijkgericht, erkende de minister. Maar het bedrijfsleven moet daar dan meer zijn best voor doen, zei Ritzen. “Nu houden bedrijven hun deuren nog vaak gesloten. Als het er op aan komt, zijn ze erg huiverig en voorzichtig.”

HOP, Matthé ten Wolde

A 'NON-STANDARD' BUSINESS COURSE FOR 'NON-STANDARD' STUDENTS.

Er een eigen visie op na houden. En de wereld daardoor nieuwe mogelijkheden geven. Dat is wat Louis Armstrong groots maakte. En dat is ook wat we zoeken bij de 16 studenten voor onze Business Course 1998. Begrijp ons goed, we zijn niet op zoek naar studenten met een bijzonder muzikaal talent. Maar wel naar studenten met een eigen visie, teamgeest, nieuwe ideeën en doorzettingsvermogen. Studenten die hun neus ook ergens anders in steken dan in studieboeken. Die aangetrokken worden

door een internationale marktleider in fast moving consumer goods. En de ambities hebben om daar een carrière op te bouwen: Procter & Gamble.

Een multinational met vestigingen in 140 landen en een jaaromzet van 35 miljard dollar. Het bedrijf achter een reeks van A-merken zoals Ariel, Pampers, Oil of Olaz, Pantene, Always en Max Factor.



Ook dit jaar weer, bieden we een kleine groep academici de kans om 4 dagen lang een grondige indruk te krijgen van alle facetten van consumenten- en detailhandelsmarketing. Afwegingen maken, strategieën ontwikkelen, overleggen, knopen doorhakken; alles aan de hand van onder andere een boeiende case study. Tevens een unieke gelegenheid om kennis te maken met de Procter & Gamble werksfeer.

Denk jij over de capaciteiten te beschikken die Procter & Gamble van je verlangt,

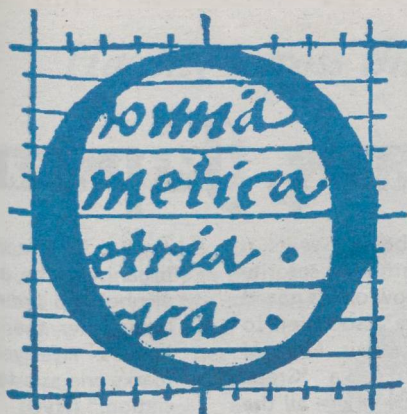
studeer je voor eind 2000 af aan een Nederlandse universiteit, heb je aantoonbare leidinggevende en organisatorische talenten en ambieer je een carrière in commercieel management?

Vraag dan een inschrijfformulier aan en stuur dit vóór 21 november 1997 naar Procter & Gamble, ter attentie van mevrouw I. Koole, Postbus 1345, 3000 BH Rotterdam, telefoon: (010) 286 33 26.

Procter & Gamble

BUSINESS COURSE 1998, VAN 3 T/M 6 FEBRUARI.

AANMELDEN VOOR 21 NOVEMBER 1997.



Last month not on page six

Contented. Maastricht students are more than contented with the city in which they study. The 614 students interviewed at the request of the University, the School of Higher Education and the county council, express their appreciation by giving the city 7.5 out of 10. They are very pleased with the education system but less so when it comes to their accommodation. Foreign students were not interviewed for this investigation.

Slander. The Maastricht student party DOPE has presented "zero or fewer proposals of any importance to the University Council". On top of this, its representatives were often absent from meetings. These are claims made by a council member of the opposing party NSEM. DOPE states that NSEM is guilty of 'backbiting' and 'slander' and reckons that election fever is already rife. The University elections will probably be held before the end of the calendar year.

Increase. The number of first-year students at Dutch universities has risen for the first time in six years. At a time when all universities had expected a decline, they are now dealing with an average increase of 5% more students enrolled than in 1996. It will be a few weeks before definite figures are published.

Top. Three years from now, the research school Meteor of Economics and Business Administration is expected to be one of the best schools of its kind in the country. The Minister wants about ten schools of this kind in the Netherlands, who can then divide 50 million guilders among themselves every year. By employing researchers from elsewhere (for a period of five months), Meteor hopes to generate sufficient quality.

Seats. The Minister has prevented the University Maastricht from giving any extra authority to the new Faculty Councils. Students on the councils had already agreed to settle for fewer seats than members of staff as long as they could have more power. This was where the Minister put his foot down. He does not want councils to have a part in the decision-taking concerning education and exam regulations. At the beginning of this month, it was agreed within the University Council that the opinion of the councils in Maastricht would still be well considered. The students subsequently agreed to having fewer seats.

First-years. Fourteen percent of the 2,608 first-year students enrolled at the University at the beginning of this month held a foreign passport. Seven percent of the first-years is German, four percent is Belgian. The majority of foreigners study at the Faculty of Economics. There, 27% of all first-year students have a nationality other than Dutch.

Selection. Professor J. Hagedoorn of International Business Administration wishes to select future students on the basis of their language skills, their interest in the subject, and their knowledge of statistics. He is quite worried about the large influx this year and wonders if there will be enough traineeships, exchange programmes and jobs for these students in the future. It is as yet unclear whether Professor Hagedoorn will be able to implement his plans. The faculty has decided to discuss the issue of growth very soon.

Hazing in Holland: "Break the first-years down a bit so that they become a group." As hazing is not an exclusively Dutch phenomenon, *bservant* asked a few foreign students in Maastricht what happens in their countries. See pages 8-9. (photo Petterik Wiggers)



Binational committee's interim report leaked out

New step towards the merger of Flemish and Maastricht Universities

The University of Maastricht and the Limburgs Universitair Centrum (LUC) in Diepenbeek must decide within the next two years whether they will merge and become a transnational University or to give up this idea altogether. That is the moment when the *point of no return* has been reached, writes the Flemish-Dutch committee preparing the merger in a report which has leaked out.

The committee investigating the merger was appointed just before the Summer by the Ministers of Education of the Netherlands and Flanders. The committee consists of representatives from both Universities and a senior civil servant from both ministries. It is expected that the final report will be presented soon, but the last interim version leaked out two weeks ago. Which part is and which part is not supported by the committee as a whole, is as yet unclear. The rectors of both institutes class it as premature. Nevertheless it caused a disturbance in Flanders. The LUC would offer more full study programmes than it had been able to do so far. Most studies at the LUC are two-year programmes for a Bachelor of Arts. Other Flemish universities have always blocked any expansion of the LUC. The affair shows clearly why the LUC would want to merge with the UM: it seems to be the only option for becoming a more or less fully fledged university. Maastricht's reasons are of a different kind, namely that one of the strengths of the LUC is in science subjects. The imbalance within the UM, which it cannot solve by itself, because the Dutch Minister for Education would never allow such, would disappear immediately with

this merger. Especially for Medicine, it will be a tremendous asset to have a strong natural science institute near at hand.

The passages about the future of Economics are daring. The report states that the two faculties on either side of the border should become one as soon as possible; plans should be drawn up within a year, not only to prepare for a merg-

er, but also to eliminate any overlap and hence create possible savings. Dean Professor A. Van Witteloostuijn of Economics was offended by the suggestion in the report. "If this is the way to go about things, a forced merger and with the aim of making cuts, we will have no part in it", says Mr. Van Witteloostuijn.

Wammes Bos

Maastricht students study rapidly

Dropouts rarer than expected

At least three quarters of all higher secondary education pupils who go to university obtain a degree in higher education. This is one of the outcomes of a survey carried out by Netherlands Statistics (CBS) and the Association of Dutch Universities (VSNU). At the same time, it may take seven years before success has been achieved.

The number of students eventually graduating is much higher than is often assumed. This is partly due to the fact that this survey includes students who switch to a different institute of higher education. If we include their diplomas in the count, the percentage of graduates appears to be much higher than the sixty percent often quoted in political debates. The number of real dropouts is low. It is true that 16% leaves university within the first year, but the majority (11%) of these students start a new study elsewhere. This means that a mere 5% drop

out of higher education after one year. In the three years following, this percentage rises to 10%. After this, there is no significant increase; even after seven years we only reach a total of 15% percent dropouts.

The study pace differs considerably from one university to another. Students from Maastricht and Wageningen graduate quickest. Of the first-years of the latter universities, a total of two thirds graduate within six years. This was only one third in Delft. Rotterdam and the University of Amsterdam were not much higher. Incidentally, the VSNU concluded in its report that the first-year students of '91 graduated quicker than their predecessors. On average, 22% graduated after five years from their own university, double the amount of previous years. There is an explanation for this: in 1991, the Minister for Education, Mr. Ritzen, restricted the entitlement to student financing to five years.

Higher Education Press Agency,
Frank Steenkamp

Studying International Trade

Students in their second year of the Economics block of Theory of International Trade are being followed by Observant. This week is the second part: Karim ould Chih (22), an Algerian-German from Stuttgart; spends about 25 hours a week studying, and is a fanatic participant of the study group, apparently deriving much pleasure from it too.



Karim ould Chih (photo Philip Driessen)

"If I have to just sit and listen and keep my mouth shut, I become bored. I then find it difficult to concentrate on what is being said. Whereas if I play an active role in the group, time seems to fly by. Also by explaining someone else's problem, you start to understand things better yourself. We receive a mark for participation, but that is not my reason for being there. The marks do not really count, although they say they do. I never go to lectures, they only serve your social contacts. Otherwise they are not much good for anything: it is too noisy there. All you hear is what is in the book anyway. Maybe other students gain from the lectures and find them useful. Some people remember things better if they hear them. For me, it is just a waste of time."

"The pace is too high here. We gallop through the books in a short period of time. Afterwards, you forget a lot again. I must work much harder here than when I was in Germany. A friend of mine studies Economics there and he has about four months holidays a year. I have seven weeks during the Summer and two weeks in the Winter, that is if I pass everything. Germans are not entitled to a grant in the Netherlands and so I work as a bar-keeper. I miss not having time for myself."

"This Summer I could be found, almost everyday, stretched out with my bottle of drink on a blanket in the park right next to the river. You can only hear the water, which makes it easy to concentrate. If it is not too busy, I sometimes go to the student cafeteria to study. For example in between an appointment and a study group. I have never studied in the library, for if I were to meet people I knew then I would immediately start talking to them."

"Anything that is really important, I underline in red, less important things I underline in blue. Alongside all the diagrams in the book I write what they mean. Before each meeting I write all the answers to the assignments in a large copy book. I never make summaries. There are no more study weeks at Economics this year, so I would not have the time to read through them anyway."

Jan Buevink

Half way through the month of September a first-year student of Economics (18) died in Groningen after he had consumed a litre of gin. This was done in an attempt to qualify for a room in the house of the student fraternity Vindicat. The idea was that he would vomit up the gin almost immediately. He failed to do so and died in his sleep that night. Three days previous to this, the same fraternity had already had another serious accident. At the end of an initiation party, a first-year student fell asleep outside on the grass, and was subsequently run over by a senior student who had got behind the wheel of a car in a drunken state. The seriously wounded student was taken to hospital.

Death caused by hazing had not occurred in the Netherlands since 1965. The death of the student from Groningen gave rise to heated discussions. The Minister for Education, Mr. Ritzen, summoned the umbrella organisation of student fraternities, and UM rector, professor J. Cohen, discussed the matter with the Maastricht fraternities. Very little was revealed to Observant concerning their initiating methods for prospective members. At the same time, the Chairmen of both Tragos and Circumflex have sworn that such excesses as we have seen in Groningen are impossible. Even among the first-year students taking part in the initiation, 'mum was the word'. After some searching Observant found a student of Economics who prematurely left the Tragos initiation ceremony last year. "Nazi-ish", she thought. Prospective members were bawled and jeered at, and had beer thrown into their faces. A law student and member of Banalitas for the past seven years was willing to come forward and told us that their initiating was meant to "break the first-years down a bit so that they become a group". What happened in Groningen is quite possible here too as far as he was concerned. "Naturally, why not?"

As hazing is not an exclusively Dutch phenomenon, Observant asked a few foreign students in Maastricht what happens in their countries. Impressions from across the border

United States: hazing help line

Just like the Maastricht student pubs are crowded with debating society jackets,

Swedish scars, Japanese

the American student boldly wears a jumper of his or her fraternity or sorority on campus. Whether or how one is hazed differs not only from one association to the next, but also per campus. Most of the larger campuses have a 'Greek street', an area on campus where all the fraternity and sorority houses are located. After a few incidences, the universities introduced rules for hazing, or in some cases banned it completely. "At my university, hazing was completely banned after the security team barged into a house on campus to find prospective members standing naked near a few very restless sheep", grins a second-year Civil Engineering student of the University of Washington in Seattle. A University ban on hazing makes no real difference. If a fraternity is determined to carry out hazing they will not allow themselves to be deterred by a few rules. Chris Lenox, an Economics student from St. Louis, feels that the question of whether hazing takes place should be a matter for the fraternity to decide. His fraternity has no initiation ceremony and the first thing prospective members receive is the telephone number of the hazing help line. This number is not a necessity everywhere. In the small religious Quakers College down south where the 20-year old law student Ryan Mc Grath studies, all the fraternities and sororities are banned. "Quakers don't want exclusionary activities on their campus", says Ryan Mc Grath. (MK)

Sweden: alcohol scars

The Law student Daniel Bergh (21) from Uppsala tells us that in Sweden hazing is largely confined to the technical faculties. All first-year students must bathe in a fountain or change the traffic signs around. Other institutes only have an introduction that usually lasts for one day and the students receive no tasks to perform.

Students wishing to become a member of a student association, however, are usually hazed. Law student Susan Gustafsson (24) took part in an initiation ceremony in Göteborg. "They call you a nobody and they make you perform silly tasks. I had to start a restaurant in the middle of the road. We had to sell as much toast as possible but we had too much competition from other nobodies, so we had to sing and dance as well in order to attract more attention. Great fun and completely voluntary. If there is something you do not want to do during the hazing, then that is fine; it is not a problem. You can still become a member." Not all associations and their hazing methods are equally innocent. Every year two leaders are chosen and they are taught how to distil alcohol. "When they have distilled

alcohol for the first time, the initiators organised. The previous year they had distilled alcohol and pour a glass of the liquid over the right shoulder of the leaders. Five years later the same marks one as a former member of the initiation." (NvU)

England: skin rugby ladie

Despite the age-old tradition of hazing in cities like Oxford and Cambridge, it is not performed on a large scale. At least that is the opinion of a change students in Maastricht. Membership of student organisations is very popular among English students. These are not really clubs for sports and activities. One does not undergo any initiation ceremony to come a member. The only thing to do is to wear the same T-shirt as the other members. Nick Harris (24), a student of Civil Science at Plymouth, reckons that English students do not have the same feeling of wanting to be part of a club as in Sweden.

New students can take a week of their fair one week before the beginning of the academic year to get used to the new environment. The main issue is partying. English students drink more alcohol than the Dutch students. Nick Harris. Especially the law students are notorious for their parties. The parties are more radical than in the Netherlands. The parents quite often do not know about the parties and the journey home is too expensive to pass. As to whether an accident occurred with the student, Harris could ever happen. Harris: "As far as I know, I could believe that the house would allow such. They would feel relieved if anything happened."

Asia: social issues in Japan

In Japan there is a great pressure to participate in social activities, feels Sonja Chang. She has changed student. She has written a paper about students in Japan because of excessive drinking. The legal age for drinking alcohol in Japan is twenty, but

European Cultivation

Melville, *Moby Dick*, Chps. 20-23: The whalers aboard the *Pequod* enter the Atlantic Ocean, as our narrator, Ishmael, equates the sea with freedom of thought.

This column has equated the sea with culture and *Moby Dick* with the Helderer Blik of clear cultural insight. We are now forced by Melville's storyline, therefore, to consider the opportunities and limitations which culture gives to thought. Admittedly a rather ambitious topic for one 650-word column, so we will close 1997 with a three-part series on European, American, and Indian perspectives on culture as each may relate to thought. European readers will no doubt consider it appropriate that their culture paradigm is considered first.

The Oxford English Dictionary (OED) provides a starting point for a discussion of the 'European' perspective on culture due its concern with the history of both the word and the concept. A short version of the OED begins its definition with 'cultivation', and details the roots of the concept 'culture' in early ideas of agricultural - and subsequently spiritual - growth. Physically or spiritually, a process of maturation has always been associated with culture. Thus the conclusion that culture is an acquired rather than inherent property, at least in the Western-traditional, and therefore 'European' paradigm, seems hardly escapable. When Locke iden-

tified his 'noble savage' or Kant his 'tabula rasa', neither imagined an infant imbued of culture, perfect or not.

The second part of the OED definition goes somewhat further by contending that culture is: "Improvement or refinement by education and training." Improvement or refinement implies at least two distinct states of being (the less and more improved), and thus by logical interpolation an infinite number in-between. This second part of the definition, abstracted from the work of European authors over the last three centuries, seems to imply that culture is a quality to be found by degrees (to a lesser or greater extent).

This idea is confirmed and extended by the OED's fifth definition of culture: "The acquainting ourselves with the best that has been known and said in the world." Just a tad haughty, perhaps. But do not some ideas implicitly comprehend others? For example, whereas the Pythagorean theorem ($a^2+b^2=c^2$) could be said to implicitly contain a comprehension of addition, knowing addition does not guarantee one access to the insight provided by the Pythagorean theorem. The analogy may help us to answer the question: what is it that makes a Picasso a more valuable cultural contribution than the doodle in my agenda? It might be said that 'culture' is a measure of universality in expression or awareness. That work is best which engages the greatest range of human experience. The 'European' paradigm of culture is thus characterized by three as-

sumptions: that culture is not a birthright, that it is to be found in relative quantities, and that it is present insofar as it attains intellectual or emotional universality. It is subsequently not hard to imagine why, for the European, culture forms both the context and the measurable unit of thought: in this paradigm, culture concerns universality and has no upper bound. The existence of such an understanding of culture is why Pierre Bourdieu can say that: "The history of art reveals explicitly the historical transmission of thought." And it is the faith in such continuity which has allowed analytical philosophy to be more successful in Europe than in America, where greater focus is on the empirical.

There are advantages to the 'European' culture paradigm. First, it allows a questing for the universally meaningful, a process which allows a re-weaving of the social fabric in our fragmented times. Second, it allows references to 'more or less civilized' or 'more or less cultured' visions of the world, which though perhaps hopelessly old-fashioned, openly recognizes the inherent need for moral negotiation in democratic dialogue. Unfortunately, though the European approach to culture allows a building process, it confines that process, because in being partially reliant on the existence of 'universal values', it delegitimizes the context specific, the subgroup, the mundane.

Noy Geerig

Hazing across the borders

Immense social pressure and American help line

The first gathering is the previous year's. Our a of the boiling the right of the new years the scar still a former of the asso-)

d: dking adie

ge-old city traditions xford ambridge, haz- formed large scale. At the op of a few ext- ts in Ncht. Member- t organs is very pop- English ents though. t real clubs but ivities One need not nitiatio mony to be- er. The g of belong- p is us to more than same T. Nick Harris t of Cder Science in ons the English have eeling ppendence to rt of a in such a big

can tak in the fresh- week be the beginning nic year be compared where ad ons do their uit new bers, but the partying ough nobody to drink English stu- more al on average ch stud according to ecially by clubs are their g. Men and away come for the really nselves go at eparati om home is than in Netherlands, often too far away ey hom without a rail nsive to ack at week- ether n accident as the stu from Gronin- happendland? Nick as I kn could not. I e house ts would nev- feel responsi- happen JM)

cial ssure

n

is at Great social rticipate rinking par- a Chan Japanese ex- She ha in read in the udents to hospital assive u alcohol. The rinking liquor in her ty, but much heed is

paid to this law. Especially at the parties in the first semester of the year things can get quite out of hand. These parties are organised and paid for by the senior students. There are no really large student organisations in Japan, not like in the Netherlands. On the other hand, each university has around two hundred clubs for sports, hobbies or other activities, says So n a Chang. To become a member.



one does not have to undergo an initiation ceremony. "If you wish to be part of a group then you had better adjust to their drinking habits. Especially the parties at the beginning of the academic year in April, the social pressure is very intense. The prevailing motto is: be happy and drink with us." Girls are treated differently to boys at parties; where the latter are encouraged to drink more, the former are carefully watched to make sure that they do not get drunk, explains Chang. Both of her female friends, still unable to express themselves in English, nod an affirmative. Alan Yip (21), an Economics student from Hong Kong, claims that hazing does not

take place in his country. Senior students do their utmost to guide new students. He himself has organised 'orientation camps' in Hong Kong, where the first-year students are shown the ropes at the university. At such camps we play lots of different games with the intention that everyone gets to know each other better. "These are definitely not humiliating initiations," Alan reassures us. He cannot remember if there was ever an accident like the one in Groningen. (JM)

France: law against hazing

"In France it is usually at Medical Science and Business Administration where initiation ceremonies take place; at other institutes it is almost or non-existing," we were told by the Business Economics student Natacha Dats (22). During the ceremony the senior students bring the first-year students to the centre of town, where they are given tasks. For example, they would have to sell as many pieces of toilet paper as possible, or they would have to dress up and sing. "A girlfriend of mine had to do a striptease, together with all the other first-years. A boy and a girl were chosen as 'bitch of the year' and for the rest of the year everyone addressed them with 'bitch'." Natacha Dats feels that initiation ceremonies can be good fun. "But the senior students abuse their powers." She feels that

camez (20), a student of International Business Administration. "We do have political and social organisations. One does not participate in social associations for the sake of contacts but purely in an effort to do good for the poor", clarifies the student of International Business Administration. There is absolutely no initiation involved. Even the student orchestras, the tunas, do not go in for that kind of thing. (NvU)

Germany: fencing at Burschenschaften

Those of us with a loathing of right-wing students and feudal traditions should be careful not to join a German 'Burschenschaft'. These Burschenschaften, together with the German Corps, are among the most conservative student fraternities in Germany. Members of both organisations wear suits and hats and sing Latin songs. Women are not allowed to join.

Matthias Hocke, a 32-year old student of International Business Administration from Cologne, reckons that initiations go hand in hand with lots of alcohol. "Before the initiations, you receive a book of rules. All the rules must be learnt off by heart within a week, after which you are tested. The exam is quite a stressful event. The seniors fill you with drink and intimidate you constantly." To become a real 'Burschen', prospective members must learn to fence. This is the prevailing sport within the 'Burschenschaft'. "Special rules apply to this fencing", clarifies Wolfgang Gerlich (21), an International Business Administration student from Bochum. "Accidents have happened in the past. When people were drunk, they pierced right through one another by accident." There is a doctor present at these games, says Matthias Hocke. This is necessary, because the loser receives a cut in the face, which is stitched without an anaesthetic. Strangely enough none of the German students we questioned had heard of any recent fatal accidents within one of these associations. The Burschenschaften are no longer as popular as they were in the past. "My father was a member," says Matthias Hocke. "I think I can manage by myself." (MK)

Spain: associations for the poor

"Student fraternities do not exist in Spain, at least not in the same form as in the Netherlands," says Juan Antonio Es-

taussamtag



Do-gooders

I am starting to get annoyed by the do-gooders. Surely you know them; possibly you're one of them.

A do-gooder is a person that wishes to do good. Well, Good, capital G. Generally you find them among medical doctors, but others display the tendency to Do Good as well. They suffer from the sight of poor orphans, skinny bags full of bones, paraded by on CNN. Or baby seals, bludgeoned to death in the snow. Or refugees, sheltering in makeshift blue plastic tents. Or disfigured frogs, radiated by some criminal nuclear power station. Or ill, sick, diseased people in countries just being fled by their kleptocratic rulers.

The do-gooders want to go there. However, should you have thought that they want to set right what is wrong; no way. They just want to do good. Very few of the do-gooders have a specific notion of the real causes of the things they're mending. Just look at the Big Killers these days in developing countries: malaria, diarrhoea, measles account for half of the preventable deaths. A small group of other infectious diseases are good for another forty percent; again, most of the time preventable or -in your average country north of the Tropic of Cancer - non-existent or considered only a minor annoyance. These diseases are fatal because of malnutrition. Malnutrition is rampant because of things like war, collapsed economies and the like.

So, here you are, the proverbial do-gooder: you work like mad at the end of this miserable causal chain, trying to save lives that did not have a chance in the first place.

Readers and readeresses! You'd probably think that I am a terminal cynic. 'Isn't,' would you possibly say, 'a human life worth the greatest effort?' Or, alternatively, 'But what can you do?' The tangible suffering is the least we can address.'

Yep. I agree. And as long as the do-gooders do their work in silence, and for free, there's nothing wrong. But did you know that the Do-Good Sector (aka the Charitative International Non-Governmental Complex) has an annual turnover of many billions (not yen, not zloty, but dollars)? And that national policy-making capacity of many countries south of the Tropic of Cancer is wasted because of ill-coordinated, or even competitive, objectives of members of the CINGC?

Example. Accra. Ghana. City around a lagoon. Horribly polluted. Do-gooders have descended on Korle Lagoon to do good. Hundreds of millions of dollars are on their way. UNDP, UNEP, WHO, FAO and their non-governmental counterparts have established operations. New agencies have been set up. The Ministry of the Environment is in competition with the city's Department of Water, the Department of Public Works, the Department of Health, and a host of local groups to spend all this money. And nothing has been done.

The alternative? Gosh, what can I say? I think that, would there be a credible international agency to coordinate all the money and energy, and would countries and people in need be able to counter all the well-meant big spending into a channelled effort, we'd have put one step in the right direction.

But the do-gooders, by their incessant mopping up of sorrow at the end of the chain, do not create any momentum towards such efforts. And that is annoying me more and more.

Eve

Attractive CD from Maastricht band Mirage Life is like walking on a thin line

Songs to lie back and relax to late in the evening. The CD *Living on a line* by the Maastricht band *Mirage* is full of such songs. The songs are all about everyday problems, dreams and love. About life that is like 'walking on a thin line, from which you can fall off anytime', as the singer and songwriter Clemens Hoffman describes his source of inspiration.

Clemens Hoffman completed his study of classical piano and composition at the Maastricht Conservatoire. Similarly, drummer Bert Flas and guitar player Ron Giebels also studied in the capital of Limburg. Only bass player Dennis Huyer taught himself to play music. He had been a member of many bands before the foursome started the band *Mirage* in 1992. At the same time, classical music made way for pop.

"The discipline necessary for the creation

of classical music did not fit in with our way of life," explains Clemens Hoffman. "I have always written pop songs and by continuing on in this direction I have chosen to use my strongest quality."

The three classically schooled band members have not renounced their background altogether. In addition to being members of the band, they play in symphony orchestras and teach music. In just a few months time, *Mirage* will perform together with a symphony orchestra. This will be a concert for UNICEF in Germany, for which a few of *Mirages* songs have been rewritten to make it possible for an orchestra to play them.

Their music contains a classical element even now. "There is a certain structure in the songs that is also heard in classical compositions," says Clemens Hoffman. The music on *Living on a Line* is well put together. That is not to say it is stuffy, far from it. The CD is very varied and sophisticated. This is clearly a band with experience. *Mirage's* music is at times heart-

warming; slow with provocative melodies on guitar or piano in the background. They use guest artists regularly, musicians playing a wide range of instruments, such as the cello and the violin. They contribute to the romantic atmosphere conjured up by this CD. The lyrics frequently speak of dreams, love and pain. Now and again, the sugar sweet sopppiness oozes from the speakers, but in all the amount of emotion is bearable.

Clemens Hoffman names Billy Joel and Elton John as inspiring examples, and *Living on a Line* is proof of that. *Mirage* is by no means a clone of these artists. This band's music is more melodious, sometimes bordering on symphonic rock, although not too daring. It is a pity that Clemens Hoffman's shaky singing voice contrasts sharply with the rest as a whole.

Lotte Asveld

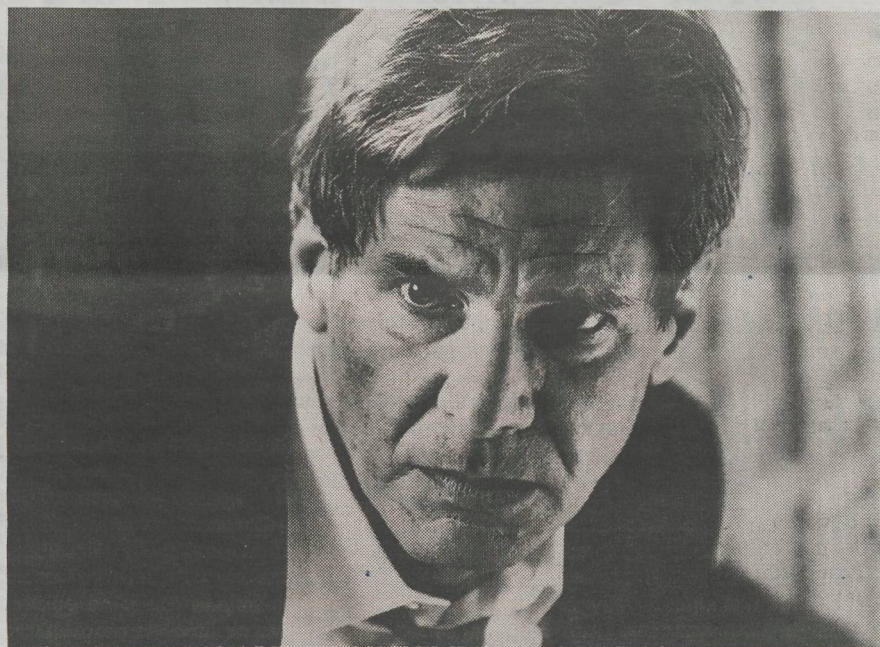
Living on a Line, available for f. 39.90 in all record shops.

Unlikely spectacle

During a meeting with allied Russia, the president of the United States (Harrison Ford) announces that he will go to war on terrorism. The starting signal has already been given. The leader of the Kazakhstan resistance has been taken prisoner by the Americans. The second part of the fight is upon them before they know it. On the return flight, *Air Force One* is hijacked by terrorists. They demand the release of their recently captured leader. Fortunately, president Marshall is an ex-military man, and not one to be chided.

His background proves useful. He is brave enough to stand by his wife and daughter and not make use of the escape capsule. Naturally, he makes everyone believe that he has escaped. Viewers will see an enormous egg attached to a parachute leaving the plane.

The film is crammed with such unlikely scenes. In the true tradition of action movies, the viewer is expected to swallow a lot. For example that *Air Force One* is bulletproof and hence flies undamaged through many a shooting. Film makers must, however, restrain their imagination because there is a limit to what the spectator can take. This limit has been well and truly crossed by the director of *Air Force One*, Wolfgang Petersen. When towards the end of the film, the president



Harrison Ford as the President of the United States (photo Buena Vista International)

is apparently quite capable of flying a 747 (after all, he is an ex-military man), the excitement has gone and ridicule has set in.

The *Volkskrant* described the film *Air Force One* as "a ridiculous, but very professional spectacle". Spectacular indeed but the ridiculous prevails, casting serious doubts on the professionalism of its makers.

The *Limburger* claimed that *Air Force One* is nationalistic. This is true; the presi-

dent blindly trusts the red, white and blue of the American flag while reconnecting electrical wires. Ergo, flag saves plane from exploding. That is not all: Migs are shot down by flashy F16s, and the president prevents a new lease of life being blown in the communist block. The superiority of the United States is emphasised with great vehemence, to the point of obnoxiousness.

Nienke van Uitert

Romance in modern times: email message creates a relationship crisis

In *My best Friend's Wedding*, Julianne's best friend, Michael, is planning to marry Kimmy, a college dropout with a rich daddy. Suddenly she realises that she herself wants to be the one standing at the altar with Michael. Unfortunately this revelation comes a mere four days before the big day, meaning that there is not much time left to convince Michael that she is the perfect marriage candidate. Sometimes she appears to be successful, at other times it looks as if she will fail. This is what makes it pleasant to continue watching. Julianne goes

full force in her attempts to succeed, one of which is an email, in which Kimmy's father supposedly proposes to buy Michael out of the job he is very happy with. Julianne nearly succeeds and the upcoming wedding is uncertain again.

The *Volkskrant* thought the film was what it promised: romantic without too much fuss. This is true, because if you are looking for an intricate story line or moral dilemmas, you should look elsewhere. Every now and again, either Kimmy or someone in her family will spontaneously burst into song, reminding one of *Everyone says I love you*, including the comical effect. This film will be best appreciated

on an evening when you wish to rest your weary mind. It is of course a typical Hollywood product with a happy ending and beautiful actors.

For those of you who have seen *Muriel's Wedding* by the same director, this wedding may be a bit of a disappointment. Emotions in that film ran higher and the overall effect was less smooth. All in all, *My best Friend's Wedding* is a no-nonsense film with an appropriate cast offering a little bit more than your average romantic comedy.

Karin Verstraeten

97 12

**Antieke Prenten
en Gravures**

Kunsthistorisch Kabinet
Drs. De Bruijn c.s.

Rechtstraat 66
6221 EK Maastricht
Tel: 043 325 06 23



IIAS
International Institute for Asian Studies

Het International Institute for Asian Studies is een Nederlands postdoctoraats-instituut dat Azië-studies op het gebied van de Letteren en Sociale Wetenschappen stimuleert. Het speelt een faciliterende rol voor Azië-studies in Europa en is een draaischijf in het internationale Azië onderzoek. De IAS fellows bestuderen Azië vanuit zowel historisch als contemporair perspectief en hun onderzoeksterrein strekt zich uit van de Indus tot de Pacific. De fellows verzorgen onderwijs en seminars aan instellingen van hoger onderwijs in Nederland. Meer informatie over de activiteiten van het IAS en zijn onderzoekers op het onderstaande adres.

IIAS AGENDA tot 6 november 1997:
IIAS AGENDA tot 6 november 1997:

Nieuwe Fellows: Dr. Hanne de Bruin (Nederland), Research Fellow tot 15 juli 1998; Dr. Tilak Sareen (India), Senior Visiting Fellow tot 15 januari 1998; Dr. Beat Ringger (Frankrijk), Senior Visiting Fellow tot 15 december 1997; Dr. Harbans Mukhia (India), Senior Visiting Fellow tot 30 november 1997.

Lezingen: 6 november, *Confucius' Idea of Human Nature* door Prof. Fu Pei-Jung (Amsterdam). Prof. Fu Pei-Jung, de *Chairholder* van de eerste *European Chair for Chinese Studies* zal tot en met december iedere maandag van 11.00 - 13.00 uur in zaal 519, Nonnensteeg 1-3 (Leiden) het hoorcollege *Introduction to Classical Confucianism* verzorgen. Kennis van het Chinees is niet vereist. Alle studenten zijn welkom. Meer informatie bij het IAS.

Officiële opening PAATI (Performing Arts in Asia: tradition and Innovation), donderdag 23 oktober, 19.30 uur, Arsenaalstraat 1 (Leiden), met optreden van de *Kattaikuttu Theatre Group* uit India. Gratis entreekaartjes tot 21 oktober verkrijgbaar bij het IAS.

IIAS
Nonnensteeg 1-3
Postbus 9515
2300 RA Leiden
Tel. (071) 5272227
Fax (071) 5274162
Email: iias@rullet.leidenuniv.nl

IIAS Branch Office:
Spinhuis
O.Z. Achterburgwal 185
1012 DK Amsterdam
Tel. (020) 5253657
Fax (020) 5253658
Email: iias@pscw.uva.nl

Bezoek onze homepage: <http://iias.leidenuniv.nl>

Kom over de brug...

en geniet van aangenaam tafelen,
in een historische omgeving

- * ontvangsten, borrels, recepties
- * promotiediners & promotiefeesten
- * zakenlunches
- * groepsdiners
- * à la carte restaurant
- * buffetavonden

043-3670845

Reserveren gewenst
Ruime parkeergelegenheid aanwezig



Burghtstraat 25a • 6227 RR Maastricht

Rijbewijs nodig

Spoedcursus
vanaf f. 1.375,-

slechts enkele
plaatsen beschikbaar
Ook losse lessen mogelijk

Tevens cursussen
voor motorrijbewijs

Voor meer informatie
Bob van Tienen
043-3613192

Grieks Specialiteiten Restaurant
PLAKA

St. Bernardusstraat 4a
6211 HL Maastricht
Telefoon 043-3254256

studentenmenu
(alleen met collegekaart)

110. "panepistimon" schotel:
2 dorpsuflaki, 1 giros
gemengde salade
frites en zaziki

~~f25,-~~ f15,50

van maandag, di, wo, do t/m vr en zondag
zaterdag en feestdagen niet geldig

Universiteit Maastricht VERKIEZINGEN UM 1997

Samenstelling raden
Op donderdag 9 oktober j.l. is het antwoord van de minister ontvangen op het verzoek van de UM om de experimenteerbepaling toe te passen. De minister gaat niet accoord met de uitbreiding van de instemmings-bevoegdheid van de faculteitsraden met betrekking tot de OER (Onderwijs- en Examen-regeling). Wel geeft hij zijn goedkeuring voor een samenstelling van de raden in de verhouding 60% zetels voor het personeel en 40% zetels voor de studenten. Derhalve ziet de samenstelling van de verschillende raden er als volgt uit.

- * Universiteitsraad (18 zetels in de verdeling 7 wp - 4 obp - 7 studenten);
- * Faculteitsraad van de Faculteit der Geneeskunde (13 zetels in de verdeling 6 wp - 3 obp - 4 studenten);
- * Faculteitsraad van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen (12 zetels in de verdeling 5 wp - 2 obp - 5 studenten);
- * Faculteitsraad van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (12 zetels in de verdeling 6 wp - 1 obp - 5 studenten);
- * Faculteitsraad van de Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde (12 zetels in de verdeling 5 wp - 2 obp - 5 studenten);
- * Faculteitsraad van de Faculteit der Algemene Wetenschappen (5 zetels in de verdeling 2 wp - 1 obp - 2 studenten);
- * Faculteitsraad van de Faculteit der Cultuurwetenschappen (8 zetels in de verdeling 4 wp - 1 obp - 3 studenten);
- * Faculteitsraad van de Faculteit der Psychologie (9 zetels in de verdeling 4 wp - 1 obp - 4 studenten);
- * Dienstraad Algemene Diensten (6 zetels).

Nieuw tijdschema
Het nieuwe tijdschema voor de verkiezingen ziet er als volgt uit.
12 september 1997: peildatum verkiezingen
20 t/m 24 oktober (tot 17.00 uur): bezwaar

mogelijk voor belanghebbenden bij het Centraal Stembureau tegen beschikkingen van het Centraal Stembureau op verzoeken tot wijziging van het kiezersregister.
18 oktober t/m 31 oktober (tot 17.00 uur): indienen verzoeken stemmen bij volmacht.

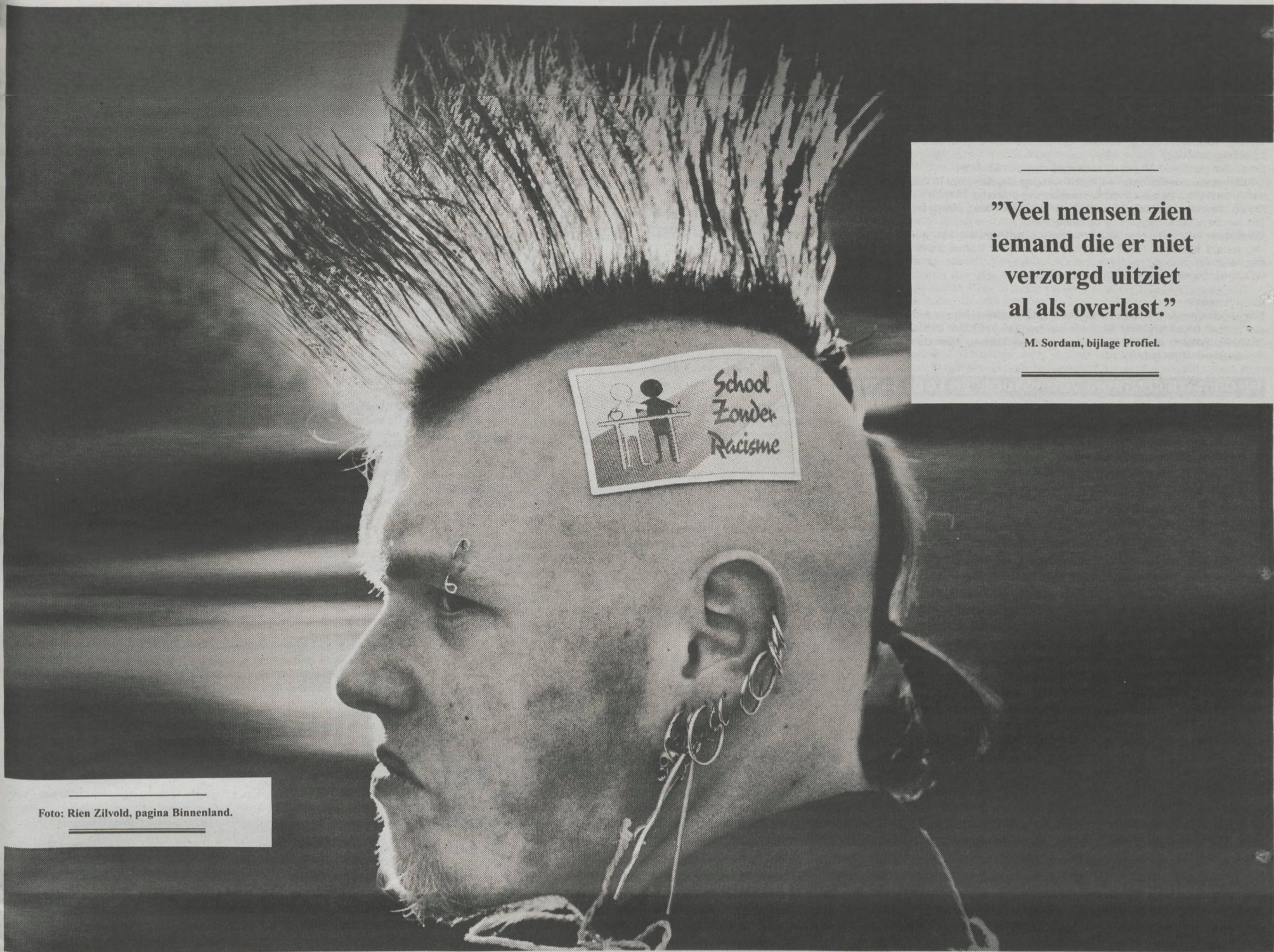
27, 28 en 29 oktober (tot 17.00 uur): kandidaatstelling
30 oktober (om 10.30 uur): openbare bijeenkomst Centraal Stembureau. Uitslag onderzoek kandidaatstelling en ter inzage legging. Uitslag zenden aan kandidaten.
3 t/m 4 november (tot 16.00 uur): herstel van verzuimen.
4 november (om 16.00 uur): Openbare bijeenkomst Centraal Stembureau. Beslissing over de geldigheid van de kandidatenlijsten en over handhaving van de daarop voorkomende kandidaten.
5 t/m 12 november (tot 17.00 uur): bezwaar mogelijk bij het Centraal Stembureau.
Uiterlijk 28 november: verzenden stembescheiden.
28 november t/m 11 december (tot 12.00 uur): schriftelijk stemmen.
11 t/m 16 december: Centraal Stembureau controleert ontvangen retour enveloppen.
11 t/m 16 december: berekening uitslag verkiezingen.
16 december (om 15.00 uur): bekendmaking uitslag verkiezingen.
17 t/m 23 december (voor 17.00 uur): bezwaar mogelijk bij het Centraal Stembureau.

Kandidaatstelling
Zoals hierboven vermeld vindt de kandidaatstelling plaats op **27, 28 en 29 oktober 1997**. Kandidaatstelling gebeurt door middel van indiening van de kandidatenlijsten bij het Centraal Stembureau (Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3, kamer 0.026A). Blanco-explaren zijn opgenomen in de klapper met formulieren die op elke inzageplaats van de kiezersregisters aanwezig is. Ook zijn blanco-exemplaren op te vragen bij het secretariaat van het Centraal Stembureau, tel. 043-3883166.
Voorts is bij de kandidaatstelling nog het volgende van belang:
* de kandidatenlijst bevat ten hoogste **dertig** namen van kandidaten;
* de kandidatenlijst behoeft de ondertekening door tenminste vijf kiezers behorend tot dezelfde geleding waarvoor de kandidatenlijst wordt ingediend;
* de namen van de kandidaten worden op de kandidatenlijst geplaatst in de volgorde waarin aan hen de voorkeur voor verkie-

zing wordt gegeven;
* de naam van een kandidaat mag niet op meer dan één kandidatenlijst voorkomen waarvoor de betreffende verkiezing wordt gehouden (Tegelijkertijd kandidaat staan voor de Universiteitsraad, als voor een of meerdere faculteitsraden is dus mogelijk.)
* een kiezer mag niet meer dan één kandidatenlijst voor de betreffende verkiezing ondertekenen;
* een kandidatenlijst mag niet worden ondertekend door op die lijst voorkomende kandidaten;
* een kandidaat wordt op de kandidatenlijst vermeld met de geslachtsnaam, de voorletters, jaar en datum van geboorte, alsmede woonplaats, postcode en adres. De voorletters mogen geheel of gedeeltelijk door de voornamen worden vervangen;
* nadere aanduidingen van de naam, voorzover de kandidaat het recht toekomt deze te voeren, mogen ook worden vermeld;
* de naam of aanduiding boven een kandidatenlijst mag niet meer dan twintig letters bevatten;
* bij iedere kandidatenlijst dient een schriftelijke verklaring te worden overlegd van iedere op die lijst voorkomende kandidaat, waarin deze bewilligt in zijn/haar kandidaatstelling op die lijst, alsmede met de plaats die hij/zij op die lijst inneemt;
* een kandidatenlijst dient **persoonlijk** door een kiezer op de dagen der kandidaatstelling te worden ingeleverd.
Indien aan één van de bovengenoemde voorwaarden niet is voldaan, is er sprake van een **verzuim**. Op **3 en 4 november (vóór 16.00 uur)** wordt de gelegenheid gegeven om verzuim(en) bij het Centraal Stembureau te herstellen (**N.B.: tijdens deze dagen kunnen geen nieuwe kandidatenlijsten worden ingediend!**).

Verkiezings-Observant
Ook dit jaar zal er weer een Verkiezings-Observant verschijnen. Bij de inlevering van de kandidatenlijst zal nadere informatie worden gegeven over publicaties in de Verkiezings-Observant. Voor vragen over de verkiezingen kan contact opgenomen worden met het secretariaat van het Centraal Stembureau Liesbeth van Mameren of Annemiek Derks, resp. kamer 0.026A en 1.024 Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3, tel. 3883166 en 3883558.

Namens het Centraal Stembureau
mr J.M.E. Derks
secretaris
drs E.A.J. Sprokkel
voorzitter



“Veel mensen zien iemand die er niet verzorgd uitziet al als overlast.”
M. Sordam, bijlage Profiel.

Foto: Rien Zilvold, pagina Binnenland.

Voor wie eens kennis wil maken met NRC Handelsblad of voor wie zich geen abonnement wil of kan permitteren, is het Studentenbonnenboekje van NRC Handelsblad een uitkomst. Het boekje bevat 25 bonnen voor f 25,- die het hele jaar lang kunnen worden verzilverd bij elk verkooppunt in Nederland.

Voor één gulden de vrijdagkrant bijvoorbeeld met de bijlage Boeken en het toonaangevende Cultureel Supplement. Of de zaterdagkrant met de bijlage Wetenschap & Onderwijs en het zaterdagbijvoegsel Z. Of de maandagkrant met de bijlage Sport.

Naast inspirerende bijlagen biedt NRC Handelsblad elke dag weer een objectieve kijk op het binnen- en buitenlands nieuws en de achterliggende feiten. Geïnteresseerd in 25 x NRC Handelsblad voor een studentvriendelijke prijs? Stuur dan de bon op.

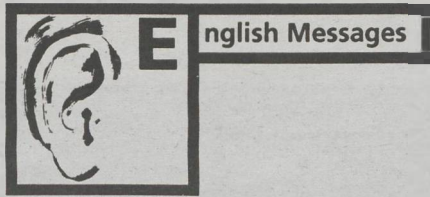


Voor het Studentenbonnenboekje machtig ik NRC Handelsblad om éénmalig f 25,- van mijn rekening af te schrijven en krijg het boekje met 25 bonnen thuisgestuurd.

Naam: _____ M/V
Straat: _____
Postcode/Plaats: _____
Bank-/gironummer: _____
Handtekening: _____
Opleidingsinstituut/universiteit: _____
Studierichting: _____
Collegekaartnummer: _____

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: NRC Handelsblad
Antwoordnummer 92300, 3009 XD Rotterdam.
NRC Handelsblad conformeert zich aan de regels m.b.t. de Wet Persoonsregistratie van de Registratiekamer.

NRC  HANDELSBLAD
Voor wie bereid is na te denken.



FACULTY OF ECONOMICS AND BUSINESS ADMINISTRATION

Examination period 1

With regard to the examinations, it is very important to know the following:
 - The examinations start exactly on time (09.00, 13.00 or 18.00 h). After the official beginning of the examination, the student shall be refused admittance to the examination room. There-fore make sure that you are at the good location on time (for any changes in the examination schedule you should consult the notice boards)
 - Please make sure that you take along your student identity card together with a valid certificate of enrolment. If you have not received your identity card yet, you should always submit another valid identity paper, such as a passport or driving license.
 - You should always take along a pen, a HB-pencil and an eraser.
 - It is mentioned on the examination paper if you are allowed to make use of additional materials, such as a calculator or a dictionary. If a calculator is allowed, it always has to be a non-programmable one.
 Further information is to be found in the "House regulations for examinations" (Examination rules, page 17).

Change of room Examinations Committee

As from today on, Mrs. V. Vriesema, staff of the Examinations Committee has moved from room 3.069 to room 3.076 (next to the secretary of the Education Office).

Absence student counsellor

From Monday 20 October to Friday 24 October the student counsellor will be absent. In this week there will be no consultation hours.
 The next consultation hour will be on Monday 27 October 14:00 - 15:00 (walk-in hour); consultation hour by phone 13:30 - 14:00.

Conditional admission to year 2 after block 1

On Monday 27 October 9:30 - 11:00 the student counsellor will have an extra consultation hour for students who, on the basis of their examination results of blockperiod 1, want to apply for conditional admission to the graduate programme. This extra consultation hour is for conditional admission to year 2 only!

Doctoral students FE&BA

UniConsult intends to send information to all doctoral students about information about their activities. If you don't want the Education Office to communicate your name and address to UniConsult, please inform us of this in writing before October 16th 1997. You can put your letter in the (yellow) mailbox next to the Education Desk room 0008.

Education Prize 1997

In order to increase the quality of the education, the faculty offers every year 3 educational rewards: one prize for a structurally well-functioning project (Dfl. 15.000,-), one prize for a structurally well-performing staff member/tutor (Dfl. 10.000,-) and one incentive prize (Dfl. 5.000,-). If you want to nominate a project, a group of staff members or a single lecturer, please let us know by sending a letter (including a motivation for the nomination) to the Education Office before November 28th 1997 (through the yellow postbox near the Education Desk).

Exam Labour Market Structure and Economic Performance (IES, code 1315)

Due to restructuring of the IES second year program this block has ceased to exist. Third and fourth year students who failed to pass this block in previous years are offered an oral exam. As alternative options, however, you can choose to take the exam of either the new macro course 'Macroeconomics and Economic Policy' (code 1203) in period two or you can take the exam of the new micro course 'Markets Regulation and Welfare' (code 1209) in period three. Both new blocks use new textbooks.
 For any option you choose, contact E.R. de Regt as soon as possible (room 2086, tel. 3883809).

Macroeconomics and Economic Policy (code 1203)

The compulsory literature of this new block is: Burda M. and C. Wyplosz (1997), Macroeconomics, A European Text, Oxford University Press.
 prof.dr. J. Muysken, blockcoordinator

Open office hours schedule planners

From October 13 till October 17 room 3.073 will be closed for alterations. The open office hours of the schedule planners will then be held at the Education Desk at the usual time (10.30 - 11.00 hrs).

EFM Imperator offers for first year students IB, IES or IM:

- extra lessons mathematics and statistics
 - summaries mathematics and statistics
 - testbooks with 2 exams and answers for all knowledge and QM tests!
 EFM Imperator also has testbooks for second year students IB, IES or IM. For more information please come to the Imperator office in the Abtstraat.

International Relations Office

For Studying Abroad 1997/1998 the following places are available for the second semester: Milan, Trento, Poitiers, Brandeis, Bamberg, Trier, Hannover, Regensburg, Namur. More information at the International Relations Office room 3030. Open office hours mon, tue, thurs, fri 10.30-11.00, wednesday 14.00-16.00.

Reductiebureau

From week 2 onwards the Reductiebureau will be opened on Tuesday, Wednesday and Thursday from 10.30 till 12.30. Additional opening hours will be announced at the Reductiebureau (room 0.007).
 Due to a misunderstanding the following book has been falsely distributed: Organization Theory and Design (Daft). This book can be returned during opening hours. Our apologies for the inconvenience.

ENGLISH FOR HEALTH SCIENCES

organised by Worldnet University Language Centre, under the auspices of the Office of International Relations, Faculty of Health Sciences. Second, Third and Fourth year students in Health Sciences who wish to improve their English should join the course. The course comprises 10 sessions of 2 hours each. Commencement dates: October 27 13.30-15.30 or 16.00 - 18.00, October 28 19.00-21.00, October 29, 16.00 - 18.00 or 19.00-21.00. You can register by signing your name on the sheet provided outside room 1.301. Should you have any questions, see Annie Simon during consultation hours: Tuesday and Thursday from 12.00 - 14.00.

THE MUSST

The MUSST is an overall organisation for sportstudents only, especially for the sport-unions. Thereby we have information of tournaments, championships, sport-events and races. If you are interested in sport, and you would like to join a sportevent, tournament or something in that case, you are always welcome to drop by. We are situated at the Lenculenstraat 26 (above LV&S). Our information-hour is every Tuesday, Wednesday, and Thursday from 12.30h. till 13.30h. It is also possible to call us, the number is: 043-3883080.

We are looking forward to meet you!
 Our complete address is: MUSST, Lenculenstraat 26, Postbus 616, 6200 MD Maastricht

AIESEC

AIESEC is the largest non-profit organisation in the world. With her projects AIESEC tries to give the students tools they can use, when they enter the labour-market. Projects of AIESEC are the international traineeshipprogramm, T2000 (it will have a different name this year), Careerweek, Ambassadorsprogramm, Language-trips and much more. When you are interested in AIESEC and it's projects you can always call us or come to our office.

- * AIESEC Careerweek: Two weeks before the beginning of the Careerweek, AIESEC will have a stand, where you can get your schedules.
- * AIESEC Language-trip: You can subscribe for our language-trip to Berlin. This is an opportunity to improve your German and learn about the German culture. This is for all students but in particular for the students of skill-training German 2A. You can subscribe until October the 20th.
- * Businesscourses/traineeships: Unilever offers you international traineeships. Shell has international traineeships, but offers you also a business course. Akzo Nobel has Business courses and international traineeships. Philips offers you a business course. And from this week you will be able to attend a business course of Procter & Gamble. Do not hesitate and get your application form at the AIESEC-office. Address: Abtstraat 4, room 2002/2004, Tel: 043-3883863.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst PZ (Bouillonstraat 3, Postbus 616, 6200 MD Maastricht). Interne vacatures gelden uitsluitend voor interne kandidaten (= medewerkers UM en wachtgelders).

FdEWB, MERIT

Onderzoeker m/v 0.6 fte

voor een periode van 15 maanden
 Merit zoekt in het kader van een internationaal project voor het Milieu- en Klimaatprogramma van de EU een ervaren onderzoeker.
Taken: het verrichten van zelfstandig onderzoek naar de implementatie van de communale afvalwaterrichtlijn in Nederland, waarbij de aandacht uitgaat naar de economische efficiëntie en milieuaspecten van de gekozen technologische oplossingen door waterzuiveraars.
Vereisten: voltooide universitaire opleiding in de bestuurswetenschappen, onderzoekservaring op het gebied van milieubeleid en technologie, kennis van processen van beleidsimplementatie.
Salaris: afhankelijk van ervaring min. fl. 3.882,— en max. fl. 6.155,— bruto per maand bij een full-time dienstverband (schaal 10 CAO Nederlandse Universiteiten).
Inlichtingen: Dr. R. Kemp 043-3883864, R.Kemp@MERIT.unimaas.nl
Vacaturnummer: 191

In de onderzoekslijn "innovatie management in bedrijven en regio's" is er momenteel een vacature beschikbaar voor een

Onderzoeker regionaal innovatiebeleid m/v

Profiel: Wij zoeken een economisch geograaf die een, liefst aantoonbare, affiniteit heeft met innovatievraagstukken. Ervaring als onderzoeker op het gebied van regionaal innovatiebeleid of innovatiemanagement is gewenst, doch niet strikt noodzakelijk. Gepromoveerde kandidaten of kandidaten met uitzicht op een proefschrift verdienen de voorkeur.
Functie-inhoud: Het betreft een voltijdse aanstelling in tijdelijke dienst als toegevoegd onderzoeker. De aanstelling vindt plaats in het kader van het TSER (Targeted Socio Economic Research) project "Industrial Districts and Localized Technological Knowledge: the dynamics of clustered SMEs networking" dat in opdracht van de Europese Commissie uitgevoerd wordt. Daarnaast zal de kandidaat participeren in diverse onderzoeks-projecten op het gebied van regionaal innovatiebeleid.
Duur: De aanstelling is voor een periode van twee jaar met de mogelijkheid tot verlenging en vindt in principe plaats per 1 januari 1998.
Salaris: schaal 10
Informatie: Meer informatie over deze functie kan ingewonnen worden bij Jan Cobbenhagen Tel. 043- 388.3889 of email: Jan.Cobbenhagen@MERIT.UniMaas.NL
Vacaturnummer: 193

Financieel Economische Dienst

Financieel economisch beleidsmedewerker m/v 1.0 fte

De FED bestaat uit een service-unit Randwyck en een service-unit Binnenstad op locatie. Deze twee afdelingen leveren klantgerichte administratieve ondersteuning aan faculteiten en diensten; ook inkoop maakt hier deel van uit. Daarnaast kent de FED een concernstaf. Deze afdeling verzorgt de financieel-economische ondersteuning van het instellingsbestuur, treasury, het opstellen van instellingsbegroting, jaarrekening, middelenverwerving en -verdeling, etc.
Functie-eisen: Wij zoeken een enthousiaste collega die een actieve rol wil spelen bij de verdere ontwikkeling van de FED tot een ondersteunende dienst met een stijgend kwaliteitsniveau. U bent een jonge (bedrijfs)econoom met kennis op academisch niveau en bestuurlijk inzicht. Belangrijk is dat u processen weet te initiëren en gevoel voor verhoudingen heeft.
Salaris: maximaal F 7.196,— bruto per maand (schaal 11 CAO NU).
Informatie: ir. T. Wessels, coordinator middelen en begroting, tel. 3883914
Vacaturnummer: 192

Aangeboden LIFT vacatures:

- 100339 UM, vakgroep O&O, assistent systeem beheerder, 38 uur, schaal 6.
- 100340 Hogeschool Limburg, College van Bestuur en Centrale Diensten, coördinerend secretaresse, voor 1 jaar (met optie voor onbepaalde tijd), 36 uur, schaal 7.
- 100341 Hogeschool Limburg, Faculteit Techniek, docenten (computertecniek, 4 uur; programmeren in Oracle, 5 uur; netwerken, 8 uur; computer integrated manufacturing, 2 uur; studiebegeleiding/afstudeerbegeleiding studenten, 2 uur).

die wordt derhalve onderzoek verricht naar mogelijkheden ter preventie van een verhoogd cholesterolgehalte. Gezocht wordt een student(e) die in het kader van de afstudeerstage, zelfstandig een interventieonderzoek zou willen uitvoeren. Het betreft een voedingsonderzoek waarin onder andere het serum cholesterol verlagende effect van phytostanolen bij gezonde vrijwilligers wordt bestudeerd. Voor meer inlichtingen: Ronald Mensink, Vakgroep Humane Biologie, Kamer 2.214, Telefoon 043-3881308 b.g.g. J. Plat 043-3881305.

Project Informatievoorziening Alternatieve Geneeskunde

Het project Informatievoorziening Alternatieve Geneeskunde heeft als doel het opzetten van een informatie- en documentatiecentrum voor alternatieve geneeswijzen. De hoofdfunctie van dit centrum zal een publieksinformatievoorziening zijn, waarbij het centrum een lokale, regionale en uiteindelijk een landelijke functie hierin moet gaan innemen. Ten behoeve van dit project zoekt de commissie/projectgroep enkele gezondheidswetenschappers die als lid van de commissie mee willen denken over nadere uitwerking van het projectplan. De voorkeur gaat uit naar een GVO- of BB-er (studerende of afgestudeerd), maar geïnteresseerden met een andere afstudeerrichting mogen ook reageren. Vereist is interesse in het onderwerp alternatieve geneeskunde. Reacties liefst schriftelijk naar dhr. D. Con, Postbus 1703, 6201 BS Maastricht.

Onderwijsmiddag Gezondheidswetenschappen

Woensdag 5 november 1997 van 13.30-16.30 uur, Deb 1. 0122.
 Jaarlijks organiseert de Faculteit der Gezondheidswetenschappen een onderwijsmiddag waarin een voor de opleiding actueel thema van verschillende kanten wordt belicht en bediscussieerd. Tevens worden op deze middag een aantal onderwijsprizen uitgereikt. Het thema op de onderwijsmiddag van woensdag 5 november zal "Literatuur en probleemgestuurd leren" zijn. De onderwijsmiddag is bedoeld voor iedereen die bij de opleiding betrokken is; docenten, studenten en alle anderen die zich interesseren voor het onderwijs. Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met Anne Janssen, Bureau Onderwijs FdGW, kamer 1249. Tel: 043-3881478.

Stages bij de vakgroep Epidemiologie

1. Fysiotherapeutische consumptie bij sportblessures
 Het eindproduct wordt geïmplementeerd in het project 'Kwaliteitsbeleid in de Sportgezondheidszorg' van het NOC*NSF. Stageduur zes maanden binnen de termijn 01-01-98 tot 31-12-98.
2. Vermoeidheid bij patiënten met artrose
 Het doel van deze onderzoekstage bij het NIVEL is na te gaan in hoeverre vermoeidheid bij artrose samenhangt met klinische variabelen, psychologische variabelen en gedragsvariabelen. Duur van de stage: circa 6 maanden.
3. Responsiviteit van ziekte-specifieke en generieke meetinstrumenten bij patiënten met artrose.
 Het doel van deze onderzoekstage bij het NIVEL is een vergelijking te maken tussen de responsiviteit (gevoeligheid voor verandering) van ziekte-specifieke en generieke vragenlijsten bij patiënten met artrose. Duur van de stage: circa 6 maanden.
4. Beperkingen in het dagelijks leven bij patiënten met Parkinson.
 Parkinson is een chronisch progressieve aandoening van het centrale zenuwstelsel. Het doel van deze stage bij het NIVEL is onderzoek te doen naar de interne consistentie en validiteit van een vragenlijst, waarmee beperkingen in het dagelijks leven van Parkinson-patiënten gemeten worden. Duur van de stage: circa 6 maanden. Informatie voor alle stageplaatsen bij: Rob de Bie, vakgroep Epidemiologie, tel. 3882362/3882374

Voorlichting keuze-onderwijs Gezondheidswetenschappen 1997/1998.

Op woensdag 22 oktober a.s. vindt de jaarlijkse voorlichting plaats over het keuze-onderwijs 1997/1998. Tevens wordt dan de nieuwe keuze-onderwijs gids gepresenteerd en uitgereikt. De bijeenkomst vindt plaats van 11.00 - 13.00 uur, Debyeplein 1, zaal 0.122. De gidsjes zijn na 22 oktober verkrijgbaar aan de balie van Bureau Onderwijs of bij Marleen Beursgens, k.1231, tijdens het spreekuur.

ISEP Voorlichtingsbijeenkomst over studeren in Amerika

Tijdens deze bijeenkomst zal Carina Haumann, coördinator van het Bureau voor Internationale Samenwerking tekst en uitleg geven over het ISEP-programma en zal vragen beantwoorden. De bijeenkomst vindt plaats op 28 oktober van 17.30 - 18.30 in de Statenzaal, kmr. 2.015, Bouillonstraat 3.

Socrates/Erasmusprogramma University of Leeds

De gids 1997-1998 met het onderwijsprogramma van de University of Leeds is binnen. GVO-studenten die geïnteresseerd zijn in het volgen van onderwijs aan de University of Leeds, in het kader van keuze-onderwijs kunnen hiervoor terecht bij Annie Simon tijdens het spreekuur.

Kennistechnologie

Voor kopij: M. van Wanrooij/M. Geelen, Fac. Bur, Tongersestraat 6, tel.: 3883389, voor woensdag 12.00 uur

Balie faculteitsbureau:

Openingstijden:
 maandag van 12.00-13.00 uur
 dinsdag van 12.00-13.00 uur
 vrijdag van 12.00-13.00 uur
 Spreekuur P. Brouwers: wekelijks op dinsdag van 14.00-15.30 uur en volgens afspraak

Winnaar fractalwedstrijd

De winnaar van de grote fractalwedstrijd die kennistechnologie organiseerde in het kader van de Wetenschapsdag op 5 oktober is: Thomas Cuypers. Bewonder zijn inspanningen op <http://www.cs.unimaas.nl/fractal/>. Aan de wedstrijd namen ongeveer 100 kinderen en volwassenen deel. Thomas' fractal werd geprezen om de dynamiek en de originaliteit van het ontwerp. Alle deelnemers ontvingen een kleurenafdruk van hun fractal. De fractals die op 5 oktober niet zijn geprint, worden nagestuurd.

Psychologie

Voor kopij: A. Cuijpers / W. Schipper, Bur. Psych., DRT 10, tel.: 3881886, voor vrijdag 12.00 uur.

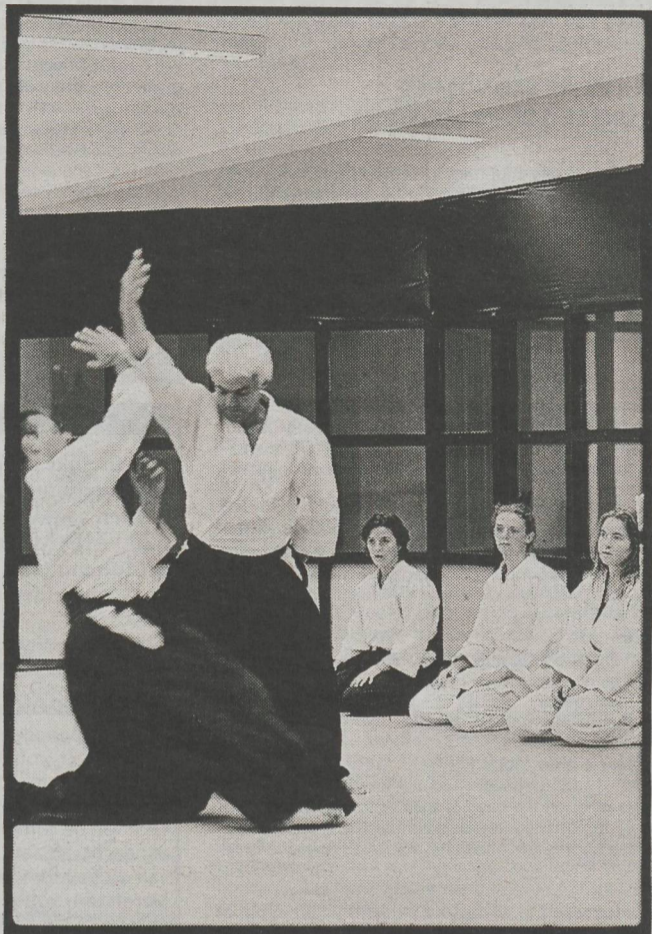
Psychologie blok 1.2 ontwikkeling & groei

Wat betreft de blokttoets heerst er bij sommige ouderejaars enige onduidelijkheid. Eerstejaars maken op 7 november een blokttoets. Tweede- en derdejaars die blok 1.2 opnieuw lopen, dus zij die deelnemen aan een onderwijsgroep, maken diezelfde blokttoets.

Tweedejaars die niet in een onderwijsgroep zitten en wel willen deelnemen aan de toets, krijgen een toets die gebaseerd is op de stof van 1.6 vorig academisch jaar. Deze tweedejaars, dus degenen die niet aan de onderwijsgroepen deelnemen en op 7 november wel de toets willen maken, moeten zich inschrijven. Het inschrijvingsformulier hangt op de 4e etage van Drt 10, tegenover de kamer van Anouk.

Leve de harmonie

"Ogen dicht", beveelt de meester. Vier jonge heren in judopak sluiten gehoorzaam hun ogen. "Nu lopen, naar mij toe." Een voor een rennen ze op een drafsje naar de overkant van de zaal. Eentje durft niet zo goed. Halverwege vertraagt het tempo tot sukkelen. Alsof zijn batterij op is, doet hij nog een paar laatste stapjes, nog één, en staat tenslotte geheel stil. De meester lacht. De jongen staat vlak voor hem. "Ik vang je wel op. Je moet vertrouwen hebben. Waar je tegenaan loopt zijn je eigen onzekerheden." Dat liegt er niet om.



Alkido (foto Philip Driessen)

We zijn bezig met ontspanningsoefeningen voor Aikido, een Japanse krijgskunst, blijkbaar tevens filosofie en als het zo uitkomt ook nog psychologie. De meester heet Rob Vincken en draagt een lange zwarte broekrok over zijn judopak. "Dat mag hier, en het is nog normaal ook", grapt hij.

We bevinden ons in een oefenruimte van Sportcentrum Wijck, waar zelfs de architectuur meewerkt. Een wand bestaat geheel uit zwartgelakte ruiten, de oefenmat is verhoogd en verder is alles wit. De jongens duiken één voor één uit het kleedhok op. Ze buigen voor de mat, ze buigen in de richting van een muur en gaan er op de knieën tegenover zitten. In de muur bevindt zich een nis, met een boeddhabeeldje op een glasplaat. Eronder ligt een forse steen. Rechts van Boedha hangt een lap met Japanse tekens, links, een beetje verscholen, een klein kruisbeeldje. Rara, waar buigt men naar? Het blijkt de lap te zijn. Dat is TENDO. Uit een foldertje verneem ik dat TENDO staat voor hemelse weg. Of lot, dat is niet helemaal duidelijk.

Staande voor zijn klasje, geeft de meester een korte samenvatting van de filosofie van Aikido. "Het gaat er om in harmonie te komen. Eerst met jezelf, harmonie tussen lichaam en geest. Dan in het gevecht, met je tegenstander. En ten slotte met alles, met het lot." Een ambitieuze doelstelling. We beginnen meteen maar.

Opstaan, ogen dicht, armen voor je. Naar de overkant wandelen. Tot je de muur voelt. Eén van de jongens botst met een Joffe klap tegen de wand. "Laat de aanraking zacht zijn", waarschuwt de meester. Makkelijk praten. We strompelen rond, van muur tot muur. Dan moeten we elkaar opzoeken, nog steeds met de ogen dicht. "Als je iemand gevonden hebt, pak je hem bij de schouders en lopen jullie samen verder." Tot we tenslotte een blinde polonaise doen, met bloedserieuze gezichten. Een bijzondere sport.

Vervolgens gaan we met een houten zwaard oefenen. Eén been vooruit, zwaard met beide handen vastpakken, vóór je strekken. Dan inademen, zwaard omhoog zwaaien, uitademen, door de knieën zakken. Zwaard naar achteren, in-tussen terugstappen. Met een hakbeweging weer naar voren, inademen, of was het juist uitademen? Been meenemen. Het valt niet mee dat alles tegelijk te doen, de bewegingen zo precies mogelijk uit te voeren. Het is hier tenslotte geen slagerij. Er schort duidelijk een en ander aan mijn coördinatie. Een kwartier lang zwaaien wij het zwaard, pogend in balans te blijven. Dan is het tijd voor de strijd. De meester doet voor, met een van de gevorderden. Een balletje maken ze er van, op het ritme van snelle blote voeten op de mat en klappen met de vlakke hand om de val te breken. De leerling tolt, rolt en klapt, de meester stapt, maait en zwaait. Zo krijgen alle jongens een beurt, gaan tegen de grond en springen als duveltjes uit doosjes weer op. "Probeer een stukje te reageren", roept meester Rob. "Niet er tegenin gaan, opnemen." "Eerst opnemen, dan de balans verstoren, dan werpen." Ik mag met één van de jongens oefenen en leer mijn aanvaller weg te werpen

door een voet te verzetten en tegelijkertijd een arm dreigend in zijn gezicht te duwen. Niet echt natuurlijk, maar toch zó dat hij achteruit moet deinzen. Evenwicht verstoord. Mijn andere hand moet achter zijn rug, zodat die desnoods gebroken kan worden. Niet dat dat de bedoeling is, maar zo moet het er uit zien. Een gestileerde vechtpartij. En dan moet mijn andere voet deze kant langs, zodat hij valt. Dat doet hij keurig, maar het is niet door mijn onverzettelijkheid. God, wat is dit moeilijk. We schakelen over op de andere kant: alles wat net met links werd gedaan, moet nu rechts geoefend worden en andersom. Ik raak geheel in de knoop. Been hier, hand daar. Hij komt zó, ik moet daar stappen, mijn arm omhoog, O nee, mijn andere arm. Niet vóór, maar achterlangs. Volksdansen is vast gemakkelijker. Als we klaar zijn gaan we weer op de knieën, langs de rand van de mat. Meester zit tegenover ons. De jongens buigen en mompelen iets als "omo, domo". Het betekent natuurlijk: zeer veel dank, edele meester voor dit onderricht dat wij voor altijd in ons hart zullen bewaren. Of zo iets.

Agnes Sommer

Cinematheek Lumière gaat maandag van start

"Het is de combinatie van kennis, kunst en cultuur die dit concept uniek maakt." Filmhuisdirecteur Jan Besselink klinkt trots. Aanstaande maandag gaat de cinematheek van start. Drie afzonderlijke instituten - filmhuis Lumière, het Nederlands Filmmuseum en de faculteit der cultuurwetenschappen - zullen hun krachten bundelen in een wekelijkse serie bijzondere filmprogramma's, onder coördinatie van filmhuis-medewerker Hans Suykerbuyk. Het programma kent elke avond ongeveer dezelfde opzet. De films worden kort ingeleid en achteraf is er de mogelijkheid om met een cineast, recensent of wetenschapper van gedachten te wisse-

len. "Daarbij moet je denken aan onder andere avant-gardistische, historische, kunstzinnige- en experimentele films", verduidelijkt Besselink. "We hadden dit soort programma's al wel eens eerder, maar niet met een dergelijke vaste structuur." Na de oprichting van het afstudeertracé visuele cultuur bij cultuurwetenschappen benaderde hij de faculteit. Het Nederlands Filmmuseum - "één van de meest waardevolle filmmusea ter wereld" - bleek ook in de samenwerking geïnteresseerd. Dat betekent ondermeer dat Maastrichtse CWS-studenten vanaf nu ook research kunnen doen in het archief van het in Amsterdam gevestigde museum. En dat is redelijk uniek omdat het

filmmuseum tot nu toe alleen maar samenwerkte met de hoofdstedelijke filmacademie, en CWS eigenlijk helemaal geen filmopleiding is. Besselink is ambitieus: "Dit is het soort concept waaruit bijvoorbeeld een zomeruniversiteit zou kunnen ontstaan." Maar de directeur wil met de cinematheek niet alleen academici trekken. Door de verscheidenheid in het aanbod denkt hij ook andere groepen binnen te kunnen halen. "Lumière wordt een waar delicatessen-winkeltje."

Marjan van den Berg

Maandag 20 oktober, 'Als de kraanvogels overvliegen', aanvang 20.00 uur.

Agenda

- donderdag 16 oktober
 Bacteriën en antibiotica, lezing, Dr. E. Stobberingh en Dr. A. van den Boogaard, collegezaal Nieuwenhof, 20.00
 Maria de Lourdes, concert, Vrijthoftheater, 20.15
- vrijdag 17 oktober
 Open podium, Kumulustheater, 20.30
 Jeker Jazz, jazzfestival, Jekerkwartier
 Laveloss, swingfeest, Lösstheater, 22.00
- zaterdag 18 oktober
 Snuffelmarkt, MECC, 09.00-17.00
 LSO, concert, Diepenbrock, Mahler en Brahms, Vrijthoftheater, 20.15
 Sometimes he seems an enemy, dans, de Dans-werkplaats, Lösstheater, 20.30
 Jeker Jazz, jazzfestival, Jekerkwartier
- zondag 19 oktober
 Snuffelmarkt, MECC, 10.00-17.00
 Het ontstaan van Nederland, lezing, Natuurhistorisch Museum Maastricht, 13.30
 Workshop Modern Oriental Dance, Kathryn Ferguson, Lösstheater, 14.00-18.00
 Gluteus Maximus, muziek, theater en film, I Compani, Kumulustheater, 15.30
 Modern Oriental Dance Show, Kathryn Ferguson, Lösstheater, 20.00
 Pianoconcert, Bonnemayers en Moens, Vrijthoftheater, 20.15
 Jeker Jazz, jazzfestival, Jekerkwartier
- maandag 20 oktober
 Die Zauberflöte, introductieavond, Len van Schaik, Vrijthoftheater, 20.15
- dinsdag 21 oktober
 De bedendaagse kunst als probleem, discussie, La Bonbonnière, 20.00
 NDT 2, dans, Vrijthoftheater, 20.15
- woensdag 22 oktober
 Muziek van Nu, concert, Ebony Band, Seiber, Holzmann, Eisler, Revueltas en Weill, Vrijthoftheater, 20.15

Exposities

- Verlangen - expositie 25 jaar COC-Limburg met foto's, schilderijen, sculpturen en beelden; o.a. Ans van Emden, Malou Saat, Maurice Heerdink, Rick Wezenaar; Expokelder Vrijthoftheater, t/m 2 nov, dag. 10.00-17.00 v
- Geen tijd om jong te zijn - Unicef-tentoonstelling; Serrehal AZM, t/m 3 nov, dag. tijdens openstelling
- Karim Zoroufi Azar - schilderijen; Mondiaal Centrum, Cortenstr 4, t/m 14 nov, ma t/m vr 9.30-17.00
- Gerry van der Linden - van Dienen - schilderijen; Annelies van Hartevelt - keramiek; Annetje van Verseveld - beelden en bronzen; Galerie Artisan, 18 t/m 22 nov, di t/m za, 13.30-17.30
- Hans Bartelet - beelden; Sander Philippen - foto's; Gal. Wolfs, Hoogbrugstr 19 okt t/m 22 nov, wo en vrij 14.00-18.00, do 18.00-20.00, za 10.00-17.00
- Toon Truyens - schilderijen, Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 1 dec, ma t/m vrij 08.30-16.00

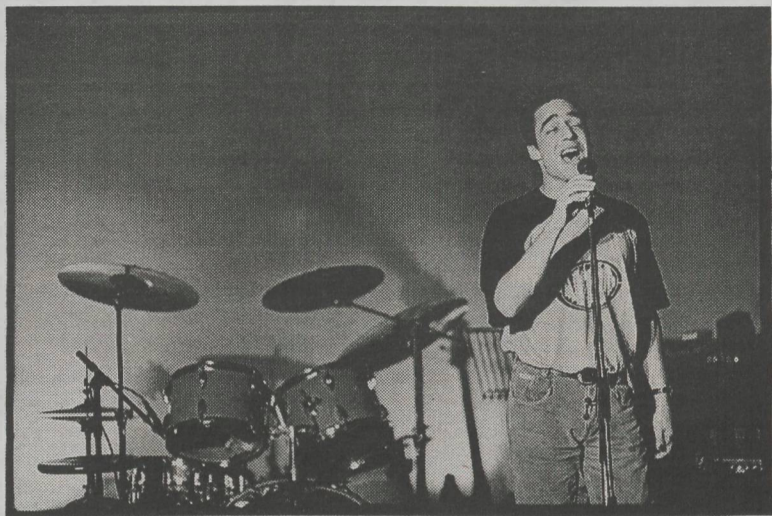
Films - Speelweek: 16 t/m 22 oktober

- CINÉ-K, Bernardusstraat 13
 Big Night, dag. 21.00
- FILMTHEATER LUMIÈRE, Bogaardenstraat 40b
 The quiet Room, dag. (beh. ma) 20.00
 Love and other Catastrophes, dag. 20.30
 Kids Return, dag. 21.00
 Marion, dag. 22.00
 Turks Fruit, vr en za 22.15
 Als de kraanvogels overvliegen, ma 20.00
- CINEMA PALACE, Wycker Brugstraat 1
 The Lost World, dag. 18.00 en (beh. ma) 21.00; za t/m wo ook 14.30
 My best Friend's Wedding, dag. 18.15 en 21.15; za t/m wo ook 14.30
 Air Force One, dag. 18.00 en 21.00; za t/m wo ook 14.30
 Sneak Preview, ma 21.00
- PATHÉ MAASTRICHT, Wilhelminasingel 39
 The Lost World, dag. (beh. za) 13.00, 15.30, 18.30 en 21.15; za 13.45, 16.30, 19.30 en 22.15
 Volcano, dag. (beh. za) 18.45 en 21.30; do en vr ook 13.15 en 16.00; za 19.30 en 22.30
 Face Off, dag. (beh. za) 18.50 en 21.35; do en vr ook 13.20 en 16.05; za 19.50 en 22.35
 My best Friend's Wedding, dag. (beh. za) 13.10 (wo niet om 13.10), 15.55, 18.40 en 21.25; za 13.55, 16.55, 19.40 en 22.25
 Air Force One, dag. (beh. za) 13.05, 15.50, 18.35 en 21.20; za 13.50, 16.50, 19.35 en 22.20
 Copland, dag. (beh. za) 18.55, 21.40; do en vr ook 13.25 en 16.10; za 19.30 en 22.40
 Free Willy 3, zo t/m wo 13.45 en 16.00; za 14.00 en 17.00
 George uit de jungle, zo t/m wo 13.45 en 16.05; za 14.05 en 17.05
 Napoleon, zo t/m wo 13.45 en 16.10; za 14.10 en 17.10
 Black Beauty, wo 13.45

Gevarieerd eerste Café Chantant van Studium Generale

'Zij heette Trees en zij was wees'

Het is nog vroeg op de avond als de foyer van het Kumulustheater langzaam volstroomt. Op de tafeltjes branden kaarsjes, de eerste toeschouwers nemen plaats op de rieten stoeltjes. Het zijn vooral familieleden en vrienden van degenen die straks zullen optreden. Op het kleine podium staan de instrumenten van de huisband, vooraan ligt een microfoon. Voor het podium staan twee met rood pluche beklede stoelen, en een tafeltje met wijnfles.



(foto Philip Driessen)

haar eigen begeleiding heeft meegenomen. Nou ja, dat is dan wel oké. Er is verder ook geen wedstrijd-element aan verbonden; het gaat gewoon puur om het optreden, het doen." De nummers verschillen van Guus Meeuwis tot Neil Young en van Suzanne Vega tot Oasis. Een jonge blonde student mag het spits afbijten. Aanvankelijk wat onwennig, maar uiteindelijk overtuigend met K's Choice 'My Old '55' verdient hij

het eerste applaus van de avond. Zijn opvolgers, vier mannen, grijpen wat hoger met hun nummers van Crosby, Stills, Nash, and Young. "Tsja", vraagt Van Duijn als de heren na hun optreden bij hem om de rode stoel en het tafeltje komen zitten, "jullie haalden de tonen niet helemaal, hadden jullie dat verwacht?" De zangers krabben zich eens achter de oren en kijken elkaar aan. "Als je daar uiteindelijk staat, valt het toch vies tegen", verklaart één van hen.

Maar als het enthousiasme van het publiek eenmaal is gewekt, kan het allemaal niet meer stuk. Vrolijk wordt er meegezongen en spontaan worden er achtergrondkoortjes gevormd. Kunt U zingen, zing dan mee. Niet truttig, eerder gewoon gezellig. De motivatie om mee te doen verschilt per persoon. "Mijn ex zei altijd dat ik niet kon zingen", vertelt een jongen grinnikend tijdens zijn interviewtje achteraf. "Nou, bij dezen." Luid gejoel uit een - niet helemaal onbevooroordeelde - hoek van de foyer bevestigt zijn statement. Een zangeres van het levenslied (met bijzonder verrassende onderwerpen als "Zij heette Trees en zij was wees" tot "Zij was op zoek naar echte liefde, met gevoel, zij was op zoek naar echte liefde, echte liefde was haar doel") verklaart glunderend van trots: "Mijn man raakte ooit getroffen door het levenslied, en schrijft sindsdien teksten, en ik hou van zingen, dus ik zing nu zijn teksten!" Ach ja. Anderhalf uur later is de zaal bomvol, wazig van de rook, en bol van het geroezemoes. De lichten zijn uit, de spots aan. Maar met de eerste tonen van Elton John's 'This is your song' wordt het doodstil. Loepzuiver en trefzeker maakt de jongen zijn

optreden tot een werkelijk succes. Na een rol in de eerder dit jaar opgevoerde musical Jesus Christ Superstar als koning Herodes, zo blijkt, moet deze kleine zaal voor hem een peulenschil zijn geweest. "En jij wilde arts worden?", vraagt de presentator achteraf. De zanger grijnst breed. "Hoeveelste jaars ben je eigenlijk?" "Zevende." Het lachende publiek weet genoeg. Van een speciaal kaliber zijn de onderwerpen van een donkere tweedejaars rechtenstudente. Haar tweede nummer 'Tattoo' van Janis Ian vertelt over Auschwitz. Op de vraag of Auschwitz voor haar een speciale betekenis heeft: "Toen ik het voor de eerste keer hoorde wist ik dat ook niet. Maar toen ik het me eenmaal realiseerde, vond ik dat ik best kon proberen de strekking ervan uit te dragen." Maar de avond wordt luchtig afgesloten met Bryan Adams' 'Kids wanna rock'. In de foyer worden nog enkele headbangende bewegingen gemaakt, terwijl langzaam de eerste bezoekers al weer vertrekken. Om elf uur gaan de grote lampen aan. De kop is er af. Volgende week het SG & Koko's open podium.

Marjan van den Berg

Limburgs COC viert jubileum met expositie

"Onze vereniging gaat over belangen en verlangen"

De tentoonstelling was nog niet eens geopend of er stond al een rode lippenstiftafdruk op de penis van een der geëxposeerde beelden. Over 'Verlangen' gesproken. Het is meteen de titel van een expositie die het Limburgse COC ter gelegenheid van zijn vijftienvestigjarig bestaan in het Theater aan het Vrijthof heeft ingericht.

derlichaam. Beeldhouwer Marcel Julius Joosen heeft het neergelegd op een grote dichtbundel, opengeslagen op de bladzijde met een gedicht van Jacob-Israël de Haan. Hoezeer dit kunstwerk verlangens oproept, bleek vrijdagavond, toen Van der Aa een lippenstiftafdruk op de penis ontdekte. De kus heeft hij weer netjes afgeveegd. Verder zijn er in dit eerste deel aquarellen en foto's van mooie en meestal naakte mannen te zien.

De vrouwenkant van de tentoonstelling laat meer aan de verbeelding over. Kunstenaress Ans van Emden maakte een aantal beeldjes van gesluierde vrouwen. Geboeid door het mysterie van de vrouw achter die sluier, geeft ze haar sculpturen onder al die kledij een erotische uitstraling. An Stalpers en Ineke Duursema melden in de tentoonstellingsfolder dat ze met hun foto's de 'beeldvorming over vrouwen willen verbeteren'. Weg van het stereotype en de

rolbevestiging dus. Een van hun foto's toont een dameszwemclubje, een andere twee oude dames op een bankje. Veel abstracter zijn de schilderijen van Marian van der Pijl, die met mergel, verf en metaal werkt. Ze vat het begrip 'verlangen' nogal ruim op, want behalve een schilderij van een vrouwentorso hangt er ook een voorstelling van de ingang van de mergelgrotten. De opening afgelopen zaterdag trok veel bezoekers. Van de 250 belang-

stellenden was slechts een derde lid van het COC. Van der Aa: "Ik denk dat het thema zowel homo- als heteroseksuelen aanspreekt. Dat het COC dit organiseert is eigenlijk een bijkomstigheid."

Judith Maas

Tot 2 november in de kelder van het Theater aan het Vrijthof, van 10 tot 16 uur.

Backfire zet zich af tegen de (Maastrichtse) maatschappij

Afgelopen zondag presenteerde de hardcore-band Backfire haar nieuwe cd in de Backstage. Deze straight outta M-town-band (Maastrichts dus) speelde dit jaar op zowel Dynamo Open Air in Eindhoven, als op Lowlands in de Flevopolder. Ze toerden door Europa met de Amerikaanse groep Warzone. De ster van Backfire is duidelijk rijzende. De cd *All bets are off* werd tot in muziekblad *Oor* met veel lofuitingen ontvangen. "Deze cd is beter dan de vorige", grijnst drummer Richard Bruinen. Een opvallende verschijning, deze boomlange figuur met een grote lap van tekeningen op zijn armen. "Ik heb van top tot teen tatoeages, behalve in mijn gezicht", vertelt de kale muzikant. Zijn mede-bandleden dragen ook allemaal tatoeages, alleen niet zoveel als Bruinen. "Het hoort bij de hardcore-scene", verklaart bassist Frank Soeren. "Een symbool van jezelf ergens tegen afzetten." Maar daar is Bruinen het niet mee eens: "Het is persoonlijk." Net zoals de onderwerpen van de

teksten persoonlijk zijn. "Aan politiek doen we niet", verkondigt Bruinen resoluut. "We nemen geen blad voor de mond, maar we proberen ook niemand onze mening op te dringen. De muziek is een uitlaatklep voor kwaadheid en die is het belangrijkste. Wij staan voor een gevoel van eenheid voor iedereen die van hardcore houdt, unity." De teksten van *All bets are off* getuigen wel van een zeker ongenoegen over bijvoorbeeld de ellende in voormalig Joegoslavië, of over medemens met een arrogante houding. Voor Backfire zelf lijkt tolerantie een toverwoord. "De hardcore-scene in Maastricht was verdeeld tussen de straight-edgers, die geen enkele drug en geen vlees gebruiken en de rest. Onze band is eigenlijk ontstaan uit ongenoegen over deze verdeeldheid", zegt Bruinen. "Nu is het al een stuk beter. De hardcore-scene staat ergens voor." Waarvoor? "We zetten ons af tegen de maatschappij. Zeker tegen de bekrompenheid van de stad Maastricht, die niet wil inzien dat de M-

town-rebels echt wel iets te betekenen hebben. Laten ze ons eens een goede ruimte bezorgen, om op te treden en te oefenen", klaagt Soeren. Zondag toonde de Backstage de trieste achtergrond van deze aanklacht. Eigenlijk was er geen podium, alleen maar een kleine verhoging. De helft van het publiek keek noodgedwongen naar enkele videoschermen die her en der door de Backstage uit zijn voegen barsste, maar alleen degenen die vooraan stonden konden Backfire goed zien. Ruimte om stevig te dansen was er niet. En voor crowd-surfen, in het publiek duiken en je dan door de vele handen over de massa heen laten duwen, hing het plafond te laag. Niet dat de hardcore-fans zich daardoor tegen lieten houden, maar echt enthousiast sprongen ze ook weer niet. Gelukkig is *All bets are off* inderdaad een goede cd. Dat verzacht de ellende wat. "We hadden veel tijd om te sleutelen aan de muziek", legt

Bruinen uit. Geheel volgens plan was dat niet. Een conflict met hun platenmaatschappij Lost & Found liep uit op een breuk, zodat er eerst een nieuwe maatschappij gezocht moest worden. "Ze regelden allerlei dingen buiten ons om", meldt Bruinen. "We dachten er zelfs over uit elkaar te gaan, maar dat kun je niet maken tegenover je fans." Op *All bets are off* staat natuurlijk stevige hardcore, maar hier en daar is ook wat metal te horen. Dat betekent dat tussen het ouderwetse rechttoe-rechtaan geram op gitaren wat melodieuze lijntjes gespeeld worden. De energieke stroom van stevige ritmes is hierdoor beter verteerbaar, er zit meer afwisseling in dan bij kale hardcore en er is meer sprake van op- en afbouw. Backfire laat zien dat de groep zich muzikaal ontwikkeld heeft.

Lotte Asveld

All bets are off: f29,90 bij alle platenzaken

Elf kunstenaars zijn vertegenwoordigd op de tentoonstelling van de jubilerende Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC in Limburg. En nee, ze zijn niet uitgezocht op hun seksuele voorkeur. Wel op de vraag of ze kunst konden bieden die past in het thema 'verlangen'. Het werk varieert van foto's en schilderijen tot kleisculpturen en beeldhouwwerken. Wat is de relatie tussen het thema van de expositie en het COC? "Onze vereniging heeft twee doelstellingen: in de eerste plaats behartigen we de belangen van homoseksuelen, in de tweede plaats besteden we aandacht aan het verlangen dat leeft binnen onze doelgroep, door feesten en dergelijke te organiseren. Vandaar een tentoonstelling rond het thema verlangen," verklaart organisator Gé van der Aa. De expositieruimte is in tweeën gedeeld, de eerste helft is voor de mannelijke kunstenaars, de tweede voor de vrouwelijke. Het aardige is dat mannen inderdaad op een heel andere manier 'verlangen' in hun werk naar voren brengen dan vrouwen. De mannen tonen op een naturalistische en vrij expliciete wijze het (mannelijke) lichaam, terwijl het werk van de kunstenaressen abstract is. De erotiek spreekt er meer uit het kleurgebruik, de sfeer of de vorm. Het eerste beeld dat opvalt als je de kelder binnenkomt is een naakt on-



Prikken

De wachtkamer van het bloedcentrum in het Academies ziekenhuis is een lange gang met klapstoeltjes. De vrouw naast mij glimlacht als ik ga zitten, we hadden elkaar al bij het ponsplaatje-maken gezien. Ook zij moet blijkbaar bloed laten afnemen.

Ik pak een oude Privé en blader de verfrommelde pagina's door: 'Prinses Diana', zo lees ik, 'heeft een nieuwe vriend.' Dan verslapt mijn aandacht voor het blad en kijk ik stil voor mij uit. Op een door de farmaceutische industrie betaalde poster staat een stripperverhaal over de gang van zaken in ons bloed. De wiste bloedli-chaampjes kijken vrolijk en hebben een groene militaire baret op hun hoofd. De rode bloedli-chaampjes dragen zuurstofflesjes. De vrouw naast mij wordt geroepen. Terwijl ze in een van de hokjes verdwijnt overtuig ik mijzelf er nog maar eens van dat het prikken reuze mee zal vallen.

Dan ben ik aan de beurt. Een zwijgzame zuster is al bezig met buisjes als ik ga zitten. Ik stroop mijn mouw op, ze maakt de huid met een watje schoon, de naald ligt al op tafel. Ik draai mijn hoofd weg, sluit mijn ogen en haal diep adem.

Bij het laatste buisje durf ik te spieken. Mijn verdwaalde bloed stroomt nietsvermoedend in de glazen val. De zuster kijkt mij vriendelijk aan. Ze heeft gezien dat ik even bang ben geweest, maar besluit er niet over te beginnen. "Vijf minuutjes met het gaasje op het wondje drukken", zegt ze vriendelijk, "dan kunt u gaan".

Terug in de gang zie ik een klein meisje met haar moeder zitten. Gespannen bekijkt zij hoe de vrouw van de ponsplaatjes en ik de verbandjes tegen onze arm drukken. Uit de luidspreekers in het plafond klinkt Gordon.

"Het doet geen pijn hoor", hoor ik mijzelf plotseling tegen het meisje zeggen, "je hoeft nergens bang voor te zijn".

"Het is even een gek gevoel maar eigenlijk is het wel spannend", vult de vrouw van de ponsplaatjes aan.

"Hoor je dat", zegt de moeder van het meisje, en strijkt over haar blonde krullen. Het meisje glimlacht beleefd in het rond.

"En die pleister", ga ik door, en wijs op mijn arm, "daar voel je helemaal niets van".

Het meisje is nu aan de beurt. Gespannen kijkt iedereen in de wachtkamer elkaar aan, het blijft even stil, dan horen we haar snikken. Plotseling besef ik dat het meisje misschien helemaal niet huilt omdat het zo'n pijn doet, maar omdat wij geprobeerd hebben om haar voor de gek te houden.

Ondertussen is mijn arm gestopt met bloeden. Als het meisje weer tevoorschijn komt, ben ik weg.

Simon



De vaardige handen van Ting

Kapsalon Sing's heeft maar één droogkap en die hangt over mijn hoofd. Er komt rook onder vandaan. Zou dat zo horen? Chinese specialiteit: gerookt haar, of nog erger, gerookte hoofdhuid. Ik ruik nog niks, dus het zal wel goed zitten.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Kapsalon Sing's, aan de Boschstraat, is nu viereneenhalve maand open. De bazin, Leung Sou Mei, vertelt hoe de Maastrichtenaren de eerste maand eens lekker kwamen lachen. "Gingen ze voor het raam staan kijken: Wat is dit? Eten? Nee, een kapper. Dan lachten ze." Een van haar assistenten werd kwaad, maar Leung Sou Mei zei: "Laat ze maar lachen. Dan onthouden ze het goed. De mensen zijn dat niet gewend, een Chinese kapper. Ze denken dat wij alleen kunnen koken. Maar toen werd bekend dat wij ook massage doen. Sommige mensen komen nu iedere week. Mensen met hoofdpijn, die zeggen dat het helpt." Intussen wast ze mijn haar, lekker lang. Ze kriebelt gezellig voor en achter de oren, wast ze even uit, en vergeet ook de nek niet.

Er werken alleen Chinezen in haar zaak, een broer en nog wat familie. Neven, nichten? Clangenoten? "Jaaaa." Ze is er vaag over. Ze komen allemaal uit Canton.

Knippen? Goed. Op verzoek mag ik een modelletje uitzoeken. Ze heeft boeken met Europese modellen en andere met Aziatische. Slechte zwart-witfotootjes omkranst door Chinese karakters. Meisjes met bloemenkransen in hun lange, rechte haar, rare permanentjes, snelle strakke kapsels.

Maandag is de Chinezendag. "Dan hebben de Chinezen vrij. Vrijdag, zaterdag, zondag werken in het restaurant. Maandag naar de kapper. Chinezen nemen er echt de tijd voor." Op maandag draaien ze ook Chinese muziek in de zaak. Moderne smartlapen en een soort marsjes, met kort aangebonden klingels en pingeltjes.

Het is redelijk druk. Alle vier kappersstoelen zijn bezet en er komen steeds meer mensen binnen. Overwegend Chinezen, allemaal mannen.

Ting (spreek uit: tsjien) knipt me, een snelle dame in een zwart, ik zou haast zeggen: broekpak. Ze werkt in een razend tempo. Vervolgens haalt ze een handvol tondeuses uit een laatje en begint uitermate secuur mijn nek uit te scheren. Dat duurt weer lang. Chinees haar is moeilijker dan Nederlands, vindt ze. "Chinees haar mag niet te kort. Dan gaat het allemaal zo en zo." Ze bedoelt rechtop. Het is dikker dan Europees haar en het valt naar voren.

"Hallo", groet ze een binnenkomende oudere dame. "Hoe gaat het allemaal? Koud weer, hè?" Zo gaat dat bij de kapper. Ting heeft het knippen in China geleerd, bij haar zus in de salon. "Dat gaat sneller dan op school. Ik knipte eerst en dan deed mijn zus het goed."

Ze laat zien wat ze van mijn hoofd gebakken heeft. "Beter, hè?" Tja.

De baas komt me zo meteen verven. Ting snelt naar de buurman en begint die met dezelfde vaart te bewerken. Als hij netjes uitgeschoren is, krijgt hij een handdoekje om de schouders en gaat

Ting aan het kneden. Het duurt nog geen minuut, dan is ze alweer met een andere truc bezig. Met gevouwen handen laat ze de gestrekte wijs- en middelvingers op 's mans schouders neerknallen. Tak,tak,tak,tak. Snel snel. Klaar. Volgende klant.

Leung Sou Mei is intussen begonnen mijn hoofd met een stinkende pasta in te kwasten. Gewoon het soort dat iedereen gebruikt om een ander kleurtje te bewerkstelligen. Als ze klaar is moet ik onder de kap. Een half uurtje walmen. Een studente komt binnen. Ze moet wachten en gaat met een roze marker een kopie zitten bewerken. Ik heb ruim de tijd om het interieur te bestuderen: lichtgroene wanden, strakke zwarte kaptafels, niks geen Chinese lampionnetjes. Alleen het raam is ruim voorzien van rode karakters, rondom de Nederlandse letters.

Alweer langdurig wassen. Leung Sou Mei informeert of ik lekker lig. Nou, ik heb wel eens lekkerder gelegen. Met mijn hoofd achterover in een bakje is niet mijn favoriete positie. Maar dat vertel ik haar niet. Het wassen gaat haast naadloos over in de massage. Als het haar goed in het vet is gezet trekt ze met de wijsvingers een streep over mijn voorhoofd naar mijn neus en begint de oogkassen te masseren. Daar waar de bril altijd rust. Ze volgt de lijn onder de wenkbrauwen, wrijft weer wat over mijn schedel, trekt een streepje, en weer terug, van voren af aan. Het is lekker. Intussen vertelt ze hoe ze in Maastricht terecht kwam. "We wilden eerst een kapperszaak in Canada beginnen, maar in Chinatown begon net iedereen een kapperszaak. Teveel concurrentie." Ook in Amsterdam bleek het fenomeen Chinese kapper niet nieuw, evenmin als in Rotterdam. "Toen wilden we naar Eindhoven, maar we konden geen goed pand vinden. Alleen in de wijken. En wij moeten het hebben van de Chinese klanten." Tenslotte besloten ze naar Maastricht af te zakken. Er is goed over nagedacht. "Hier verderop is het Chinese restaurant, met echt Chinees eten. Daar komen veel Chinezen. Hierachter is een wijk, want we moeten ook Nederlanders trekken."

Na zo'n drie rondjes langs oogholtes en schedel, en als ik net begin weg te zakken, wordt mijn hoofd naar voren geduwd. Het achterhoofd is aan de beurt. Na een laatste gang langs de ogen is het afgelopen en moet ik met een handdoek op mijn kop terug naar Ting. Die gaat even snel de schouders langs, niks spectaculairs, gewoon een beetje kneden. Daarna krijg ik ook de klopjes met de vingers. Klaar.

Met een ruk vliegt de handdoek van mijn hoofd. Het haar is nog nat, en nu reeds hel oranje. Dat kan straks alleen nog maar erger worden. "Mooi, hè?", meent Ting, met uitgestreken smoel. En dan gaat ze weer aan de slag. Föhn erop, drie soorten borstels erbij. En een spuitbus met schuim. Ieder haartje wordt op zijn plaats gesjord en met een kordate spuit haarlak vastgeplakt. Ik zie niks, maar vrees het ergste. Ting beeldhouwt rustig door. Eindelijk mag ik mijn bril op. Tegenover me zit iemand met een oranje helmpje op, een operette-kapsel, een pruik. Ik haal vertwijfeld mijn handen er door heen, waarop Ting haastig weer begint te plamuren.

Het regent buiten. Als ik thuis kom blijkt je dwars door de aan elkaar gekoekte plukken te kunnen kijken. Ik zie er nu uit als een geverfde geplukte kip. Een ziek goudhaantje. Als het droog is, blijkt het mee te vallen. Het is gewoon modern.

Agnes Sommer

"Gingen ze voor het raam staan kijken: Wat is dit? Eten? Nee, een kapper." (foto Philip Driessen)

Co.
O

De fa
voorl
oud-1
tot ui
funct
bestu
de fa
een n
Bank
over ;
wel a
de wi

De di
huidi
Kruse
nificu
rond
kend.
facult
opvol
kon p
Kruse
zicht
Dat v
wens
heeft
is ver
begoi

3
Func
mind